

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

**รายงานการพิจารณาศึกษา
กรณี เหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย
กลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี**

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค โทร. ๙๒๓๑ - ๒

ที่ สว (กมธต) ๐๐๑๙/๑๓๘๒ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วย ในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ วรรคสอง (๒๒) กำหนดให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ปัจจุบันประกอบด้วย

๑. นายสมชาย แสวงการ	ประธานคณะกรรมาธิการฯ
๒. นายมณฑิธร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่หนึ่ง
๓. นายดวง อันทะไชย	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สอง และเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๔. นายเวทีธราแม มะมิงจิ	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สาม
๕. นายประสาร มฤคพิทักษ์	ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่หนึ่ง
๖. นายจำนงค์ สวมประคำ	ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สอง
๗. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	โฆษกคณะกรรมาธิการฯ
๘. นายสาย กังกเวดิน	กรรมาธิการฯ
๙. นายวรวิทย์ บารู	กรรมาธิการฯ

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการฯ ดังกล่าว คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาเห็นสมควรให้มีการพิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

UIRT
/จึงกราบเรียนมา...

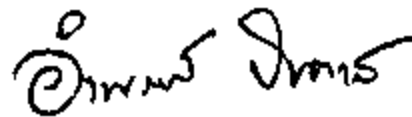
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการฯ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา
เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) สมชาย แสวงการ

(นายสมชาย แสวงการ)

ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอำพรณีย์ ปินดาวงศ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ
สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักกรรมการ ๓
โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๓๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๗๒๐๖

รายงานการพิจารณาศึกษา

ของ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
กรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ตามที่ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ วรรคสอง (๒๒) ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภาตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๙๕ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

๑.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุมหลังจากมีรายงานข่าวการทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และได้มีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดอุดรธานีมายื่นเรื่องร้องเรียน จากนั้นคณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ หนองประจักษ์ศิลปาคม เทศบาลนครอุดรธานี ที่ทำการล้อมวลชนท้องถิ่น โรงพยาบาลอุดรธานีและพื้นที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๑.๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้ประชุมร่วมกับ คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ วุฒิสภา คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา เพื่อพิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงโดยได้เชิญผู้ชี้แจงจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงรายละเอียดข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ประกอบเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ ดังนี้

LIART

(ข)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

- นายสุพจน์ เลาวินัยศิริ

เจ้าหน้าที่จากจังหวัดอุดรธานี

๑. นายกฤษฏา แต่งสองเมือง
๒. ว่าที่ร้อยตรี พงษ์สิทธิ์ เประพะโพธิเดชะ

ผู้แทนจากตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี

๑. พลตำรวจตรี เพิ่มศักดิ์ ภราดรศักดิ์
๒. พันตำรวจเอก ภัทรารุช เอื้อศศิธร

ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. พลตำรวจตรี สุรพล ทวนทอง
๒. พันตำรวจโท สังคม ตัดโส

ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย

๑. นายสุกิจ เจริญรัตนกุล
๒. นายก้องเกียรติ อัครประเสริฐกุล

ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกาย

๑. นายเจริญ หมูขจรพันธ์
๒. นายบุญปอง ริมปนรงค์
๓. นายโกวิท iewแรงไกรศร
๔. นายชนะศักดิ์ เลิศผ่องแพ้ว
๕. นายแก้ว จันทิฐ
๖. นางมานี วิศัยทัศนาศนา
๗. นายรัตนชัย ทองสุข
๘. นายตมูช ตันเทอดทิตย์

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ป้องกันจังหวัดอุดรธานี
เจ้าพนักงานปกครอง ๗

ผู้บังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดอุดรธานี
รองผู้บังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดอุดรธานี

รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
และรองโฆษก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ
สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ผู้ประสานงานพันธมิตรจังหวัดอุดรธานี
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ
ประชาชนจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายฯ

๑.๓ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค
วุฒิสภา ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและ
ความขัดแย้งทางการเมือง เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงจากเหตุการณ์การ
ปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมในพื้นที่ต่าง ๆ และวิกฤตการณ์ทางการเมือง ตลอดจนติดตามความ
คืบหน้าเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของประชาชน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงที่
เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยให้มีอำนาจออกคำสั่ง เรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมา
แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่สอบสวนหรือศึกษาได้

(ค)

ตามที่เห็นสมควรแล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการพิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย แสงการ	ประธานคณะอนุกรรมการฯ
๒. นายดวง อันทะไชย	รองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓. นายสาย กังกเวคิน	อนุกรรมการฯ
๔. นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	อนุกรรมการฯ
๕. พลตำรวจตรี ทวีศักดิ์ ตูจันดา	อนุกรรมการฯ
๖. ดร. กระหิ่ม ศานต์ตระกูล	อนุกรรมการฯ
๗. นายแพทย์ สมบูรณ์ ทศบวร	อนุกรรมการฯ
๘. นายประทีป สุนทรารชุน	อนุกรรมการฯ
๙. นายเชมชาติ คณาภูเศรษฐ์	อนุกรรมการฯ
๑๐. นายอภิรัฐ ทศนา	อนุกรรมการฯ

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พร้อมทั้งข้อสรุปและข้อเสนอแนะของกรรมการฯ ตามรายงานทำนองนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ แล้ว ขอได้โปรดแจ้งไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

(นายดวง อันทะไชย)

เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(๑) - (๑๐)
ประมวลภาพเหตุการณ์	๑ - ๑๑
บทที่ ๑ : บทนำ	๑๓
• ความเป็นมา	๑๓
• วัตถุประสงค์ในการพิจารณาศึกษา	๑๓
• กรอบการพิจารณาศึกษา	๑๔
• วิธีการพิจารณาศึกษา	๑๔
บทที่ ๒ : ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	๑๗
• ส่วนที่ ๑ ข้อเท็จจริงจากการชี้แจงของผู้เกี่ยวข้องและเอกสาร	๑๗
• ส่วนที่ ๒ ข้อเท็จจริงจากการลงพื้นที่	๓๓
• ส่วนที่ ๓ ข้อเท็จจริงจากภาพถ่ายวิดีโอบันทึกภาพเหตุการณ์	๓๖
บทที่ ๓ : ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ	๓๗
• ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ	๓๗
• ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ	๔๐
แหล่งที่มาของข้อมูล	๔๓
ภาคผนวก	๔๕
ภาคผนวก ก	๔๗
• หนังสือร้องเรียนของผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จังหวัดอุดรธานี	๔๙
ภาคผนวก ข	๕๑
• ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ	๕๓
ภาคผนวก ค	๕๙
• กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง	๖๑

LIART

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุม ณ หนองประจักษ์ศิลปาคม เขตเทศบาลนครอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้ว เห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเข้าข่ายขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล เสรีภาพการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชนในการชุมนุม และเสรีภาพในการชุมนุม และการสมาคม คณะกรรมการฯ จึงได้มีมติให้รับเรื่องดังกล่าวมาดำเนินการพิจารณาศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าหน่วยงานของรัฐได้มีการดำเนินการที่เหมาะสมอย่างน้อยเพียงใดในการที่จะป้องกันและป้องปรามมิให้เกิดการละเมิดสิทธิของประชาชนในเหตุการณ์ดังกล่าว ทั้งก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และการดำเนินการหลังเกิดเหตุ อันเป็นภารกิจหนึ่งของรัฐดังปรากฏอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรวบรวมผลการศึกษาเสนอต่อรัฐบาลให้มีการดำเนินการที่เหมาะสมในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีก รวมทั้งการลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอันก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในเหตุการณ์ดังกล่าวต่อไป

การดำเนินการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย ๑) การเดินทางไปยังพื้นที่เกิดเหตุของคณะกรรมการฯ เพื่อตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง ๒) การเชิญเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง และบุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ๓) พิจารณาศึกษาจากหลักฐานภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และเอกสารต่างๆ

ผลการศึกษาของคณะกรรมการฯ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุม

จังหวัดอุดรธานีมีกลุ่มพลังมวลชนอยู่ ๒ กลุ่ม คือ

๑) **กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอุดรธานี** หรือบางครั้งใช้ชื่อกลุ่มว่า **กลุ่มประชาชนคนรักชาติ** (ในรายงานจะเรียกว่า “กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี”) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นพ่อค้า นักธุรกิจ ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี กิจกรรมหลักเป็นการเคลื่อนไหวร่วมกับกลุ่มพันธมิตรฯ ส่วนกลางในกรุงเทพฯ มีการจัดสัมมนาตามโรงแรมต่างๆ ในพื้นที่และจัดชุมนุมในสถานที่สาธารณะ

๒) **กลุ่มชมรมคนรักอุดร** มีวัตถุประสงค์สนับสนุนรัฐบาลตั้งแต่ในสมัยรัฐบาล พันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร อย่างเด่นชัด และเคลื่อนไหวต่อต้านกลุ่มพันธมิตรฯ สมาชิกกลุ่มประกอบด้วยหัวหน้าพรรคการเมือง เกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน และข้าราชการบางส่วน โดยมีสมาชิกผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมาก

LIART

๒. ลำดับเหตุการณ์วันที่เกิดเหตุ

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

- เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้จัดเตรียมสถานที่ชุมนุม ณ สนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานี กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีได้จัดเตรียมสถานที่ชุมนุม ณ ลานสังคีต หนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งจะจัดงานในช่วงเวลาเย็นของวันดังกล่าว บริเวณทั้งสองมีระยะทางห่างกันประมาณ ๒.๕๑ กิโลเมตร

- เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดร ประมาณ ๕๐ คน เดินทางจากทุ่งศรีเมืองไปยังหนองประจักษ์ศิลปาคม เพื่อขัดขวางการเตรียมสถานที่ของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) สกัดกั้นไม่ให้มีการดำเนินการ กลุ่มชมรมคนรักอุดรจึงเดินทางกลับ

- เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดรประมาณ ๑,๐๐๐ คน ได้เดินเท้าจากทุ่งศรีเมืองไปยังหนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งมีมวลชนของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีประมาณ ๗๐ คน และมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐที่ได้จัดกำลังเตรียมไว้ ๓๗๓ นาย เพื่อเป็นกันชน

กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้ใช้กำลังคนและอาวุธจำนวนมากฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่บุกเข้าทำลายเวที และเผาสิ่งของต่าง ๆ ของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี และกลุ่มรุมทำร้ายร่างกายกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี เหตุการณ์ดังกล่าวดำเนินไปประมาณ ๓๐ นาที กลุ่มชมรมคนรักอุดรจึงได้เคลื่อนขบวนกลับไปยังเวทีทุ่งศรีเมือง

ผลจากเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายดังกล่าว ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๑๕ ราย แยกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ ราย กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ๑๐ ราย และกลุ่มชมรมคนรักอุดร ๓ ราย จากเอกสารใบรับรองแพทย์ผู้ทำการรักษาพบว่าในจำนวนนี้ถูกตีบริเวณใบหน้าและศีรษะและมีบาดแผลปรากฏมากกว่า ๙ ราย

๓. การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการก่อนเกิดเหตุ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือเวียนสั่งการให้ทุกจังหวัดติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านมวลชนอย่างใกล้ชิด และให้ดำเนินการตามมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้การชุมนุมของกลุ่มต่างๆ เป็นไปตามกรอบกฎหมาย

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้ชี้แจงว่า จังหวัดอุดรธานีได้เตรียมความพร้อมทั้งด้านการข่าวและการเตรียมการรับมือโดยจัดกำลังตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีเป็นผู้ดูแล และมีกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) เข้าสมทบ รวม ๓๗๓ นาย มีแผนรักษาความสงบฯ และแผนเผชิญเหตุ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทำร้าย และให้ดำเนินการอย่างเฉียบขาด รวมทั้งขอความร่วมมือให้ทั้งสองกลุ่มไม่เคลื่อนกลุ่มผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่

จากการศึกษาพบว่า ก่อนเกิดเหตุ กระทรวงมหาดไทย ส่วนราชการระดับจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และส่วนราชการระดับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด มีแผนรักษาความสงบและหนังสือเวียนสั่งการให้มีการเตรียมการและติดตามสถานการณ์การชุมนุมของมวลชน

การดำเนินการระหว่างเกิดเหตุ

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีชี้แจงว่าได้ออกไปตรวจสอบและติดตามสถานการณ์ โดยได้ตรวจสอบบริเวณรอบหนองประจักษ์ศิลปาคม และสั่งการทางโทรศัพท์ให้ป้องกันจังหวัด ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ได้คุ้มครองและอพยพกลุ่มผู้ชุมนุมฝ่ายพันธมิตรฯ อุดรธานี หลบหนี ในส่วนผู้บาดเจ็บ เจ้าหน้าที่ได้นำส่งโรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี และได้สั่งการให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี และผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี ให้การดูแลรักษาผู้ที่ได้รับบาดเจ็บโดยทันที

จากภาพบันทึกเหตุการณ์เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่จัดเตรียมไว้นั้นไม่ได้แสดงความพยายามอย่างเต็มที่ในการสกัดกั้นเพื่อป้องกันหรือระงับมิให้เกิดเหตุการณ์ที่รุนแรง อาทิ

- ขณะที่กลุ่มชมรมคนรักอุดร เดินผ่านประตูใหญ่หนองประจักษ์ศิลปาคมเพื่อเข้าไปทำร้ายกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี มีนายตำรวจมากกว่า ๒๐ นาย ยืนอยู่บริเวณประตูใหญ่ใกล้เคียงกัน โดยไม่มีการห้ามปรามหรือการใช้ความพยายามในการป้องกันการเข้าไปทำร้ายร่างกายของกลุ่มชมรมคนรักอุดรต่อกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ดังคำสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ดูแลพื้นที่

- มีการใช้ไม้ ด้ามธง และบางรายก็ใช้ค้อนทุบตีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนประชิดอยู่กับเหตุการณ์โดยไม่ได้แสดงถึงความพยายามช่วยเหลืออย่างเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

- ภาพนายตำรวจมากกว่า ๒๐ นาย ยืนดูเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายใกล้บริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคมโดยไม่ได้มีการดำเนินการใด ๆ ในการทำงานที่จะเข้าขัดขวางการทำร้ายร่างกายและทรัพย์สินซึ่งเกิดเหตุในบริเวณใกล้เคียง

จากการศึกษาพบว่า ระหว่างเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองไม่ใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถในการปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบ สกัดกั้นการเคลื่อนไหวของมวลชนจากจุดหนึ่ง มาหามวลชนอีกจุดหนึ่ง และไม่พบว่าระหว่างเกิดการทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความพยายามใด ๆ ในการเข้าระงับเหตุ ตามอำนาจหน้าที่ที่พึงกระทำแต่ประการใด และไม่ปรากฏผู้บังคับบัญชาในระดับสูงสั่งการให้ระงับเหตุ

การดำเนินการหลังเกิดเหตุ

- ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือเร่งรัดไปยังผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีให้รีบดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด โดยประสานกับนายอำเภอในการระบุตัวผู้กระทำผิดจากภาพถ่ายวิดีโอ

- ผู้แทนจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ได้เข้าเยี่ยมผู้บาดเจ็บจากเหตุการณ์ และได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียหายรับทราบถึงสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ โดยได้ให้ข้อมูลแก่ประชาชนว่า ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ผู้เสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าวสามารถยื่นหนังสือขอรับสิทธิ โดยแนบใบรับรองแพทย์และใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลมายังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อขอรับเงินค่าตอบแทนผู้เสียหายหรือค่าชดเชย ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจะจ่ายเงินจำนวนนี้ได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่ได้รับ ความเสียหาย เนื่องจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น โดยปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าผู้เสียหายที่ยื่นขอรับสิทธิมิได้เป็น

ผู้กระทำความผิด หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญา อีกทั้งยังไม่ได้รับการบรรเทาความเสียหายทางอื่น โดยค่าตอบแทนหรือค่าชดเชยที่ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะได้รับ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ค่าตอบแทนในกรณีและผู้เสียหายถึงแก่ความตาย และค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้เห็นสมควร

สำหรับกรณีดังกล่าว ผู้แทนจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติฯ จะพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานการสอบสวนหรือรายละเอียดการแจ้งข้อเท็จจริงแห่งพฤติการณ์เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งในกรณีเหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี มีผู้ยื่นขอรับค่าตอบแทนหรือค่าชดเชย จำนวน ๑ ราย ได้แก่ นายรัตนชัย ทองสุข กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานี โดยขั้นตอนยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในเบื้องต้นได้รับทราบว่า นายรัตนชัยฯ ไม่ได้เข้าแจ้งความดำเนินคดี อีกทั้งในเวลาต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แจ้งข้อหา “ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้ นั้นได้รับอันตรายแก่กายสาหัส , มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ และเมื่อเจ้าพนักงานได้สั่งห้ามแล้ว แต่ไม่ยอมเลิก และร่วมกันขลุมนต์ต่อสูระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และมีบุคคลได้รับอันตรายแก่กายสาหัส” กับ นายรัตนชัยฯ อีกด้วย

- เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะพนักงานสอบสวนได้มีความเห็นสั่งฟ้องผู้ต้องหาในเบื้องต้น จำนวนทั้งสิ้น ๓๙ ราย ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มแกนนำชมรมคนรักอุดร ๓ ราย ได้แก่ นายขวัญชัย ไพรพนา หรือ ขวัญชัย สาราคำ นายอุทัย แสนแก้ว และ นางสาวกุหลาบ ยศอ่อน แกนนำของกลุ่มชมรมคนรักอุดร ตามมาตรา ๒๑๕^๑ มาตรา ๒๙๙^๒ และมาตรา ๑๑๖ (๓)^๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มผู้ร่วมกระทำความผิดซึ่งได้จับกุมหรือมอบตัวตามหมายเรียก ๓๐ ราย

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มผู้ร่วมกระทำความผิด ๔ ราย ซึ่งไม่มาตามหมายเรียกและศาลได้ออมนัดออกหมายจับแล้ว ๓ ราย และยังไม่ได้ออมนัดออกหมายจับ

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มผู้ร่วมกระทำความผิดที่อยู่ในกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ๒ ราย ซึ่งไม่มาตามหมายเรียกและศาลได้ออมนัดออกหมายจับแล้ว ๑ ราย และยังไม่ออกหมายจับ ๑ ราย

^๑ มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๒ มาตรา ๒๙๙ ผู้ใดเข้าร่วมในการขลุมนต์ต่อสูระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำการขลุมนต์ต่อสู่นั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๓ มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต

ข้อสรุปของคณะกรรมการฯ

๑. การชุมนุมเป็นเสรีภาพของประชาชนตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้ประชาชนมี “เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” อันเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับข้อ ๒๐ (๑)^๑ ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๔๘ ก็ได้บัญญัติไว้ชัดเจนเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุม

ที่ผ่านมาผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ชุมนุมจากกลุ่มพันธมิตรฯ อุตรธานี ได้มีการขออนุญาตจากเทศบาลนครอุตรธานีในการจัดการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธหลายครั้ง อันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญและรัฐควรส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าว แต่กลับได้รับการปฏิเสธจากเทศบาลนครอุตรธานีทุกครั้ง โดยให้เหตุผลว่าเกรงจะเกิดความไม่สงบในเขตเทศบาลนครอุตรธานี กลุ่มผู้ชุมนุมจึงต้องใช้วิธีการเข้าไปเตรียมการชุมนุมก่อนแล้วจึงขออนุญาตจัดชุมนุม

คณะกรรมการฯ เห็นว่า มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมในที่สาธารณะที่มีลักษณะส่งเสริมสิทธิการชุมนุมทางการเมืองที่สงบปราศจากอาวุธ เพื่อควบคุมการชุมนุมให้เกิดความสงบเรียบร้อย

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมรักษาความสงบเรียบร้อยของการชุมนุมทุกกรณี ซึ่งต้องปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบ ตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

^๑ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๒๐ (๑) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการร่วมประชุมและการตั้งสมาคมโดยสันติ

๒. การใช้สถานีวิทยุชุมชนของกลุ่มชมรมคนรักอุดร เพื่อปลุกระดมประชาชนในพื้นที่ มีเนื้อหาสาระที่นำไปสู่การก่อเหตุความไม่สงบ อาทิ การยั่วยุให้มีการใช้กำลังปิดล้อมบ้านของแกนนำ กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี หรือการปลุกระดมมวลชนให้ใช้กำลังเข้าทำร้ายร่างกายของผู้ชุมนุมอีกกลุ่มหนึ่ง ที่มีความเห็นขัดแย้งทางการเมือง เป็นการคุกคามต่อสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ซึ่งมีการรับรอง ปราบกฏทั้งใน มาตรา ๓๔^๑ และ ๔๕^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และ ข้อ ๑๒^๓, ๑๓^๔, ๑๔^๕ และ ๒๒^๖ ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Right, 1948) แต่ไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดำเนินการตามกฎหมายโดยเข้าจับกุมหรือสั่งยุติ การส่งสัญญาณออกอากาศ ทั้งที่การออกอากาศดังกล่าว ดำเนินการโดยผิดกฎหมาย เช่น เครื่องส่ง เสาส่ง ที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีการนำเข้าเครื่องส่งและเสาส่ง รวมถึงไม่มีใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่วิทยุเพื่อการ ออกอากาศใด ๆ การผลิตรายการที่ผิดกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่า เป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานและ เจ้าหน้าที่ ในการเข้าจับกุมหรือสั่งยุติการออกอากาศกรณีวิทยุผิดกฎหมายดังกล่าว

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๑๒ บุคคลใด ๆ จะถูกแทรกสอดโดยพลการในความเป็นอยู่ส่วนตัวในครอบครัว ในเคหสถานหรือในการสื่อสาร หรือจะถูกกลบเกลื่อนเกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอด หรือการกลบเกลื่อนดังกล่าวนี้

^๔ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๑๓

(๑) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนไหวและสถานที่อยู่ภายในเขตของแต่ละรัฐ

(๒) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกจากประเทศใด ๆ ไป รวมทั้งประเทศของตนเองด้วย และที่จะกลับยังประเทศตน

^๕ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๑๘ ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิดโนธรรมและศาสนา สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะประกาศศาสนา หรือความเชื่อของตน โดยการสอน การปฏิบัติสักการบูชาและการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังตนเองหรือประจักษ์ร่วมกับผู้อื่น และเป็นการสาธารณะหรือส่วนบุคคล

^๖ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๑๙ ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออกสิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะถือเอาความคิดโดยปราศจากความแทรกสอดและที่จะแสวงหา รับและแจกจ่ายข่าวสารและความคิดเห็นไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ และโดยไม่คำนึงถึงเขตแดน

^๗ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ ข้อ ๒๒ ทุกคน ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม มีสิทธิในทางมั่นคงของสังคม และมีสิทธิในการบรรลุถึงซึ่งสิทธิทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางวัฒนธรรม อันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเกียรติศักดิ์ของตน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ทั้งนี้ โดยความเพียรพยายามแห่งชาติและความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามระบอบการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

๓. จากการประมวลภาพถ่ายวิดีโอพบว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการกลุ่มมั่วทำร้าย จากผู้ก่อเหตุที่มีอาวุธเป็นไม้ ไม้เสียบตะปู และค้อน ทบตีไปยังบริเวณศีรษะและใบหน้า (จากภาพถ่ายวิดีโอ และใบรับรองแพทย์) ซึ่งเป็นลักษณะของการเจตนาทำอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส ตามมาตรา ๕๙^๑ ประกอบกับ มาตรา ๒๕๗^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือ ตามมาตรา ๘๐^๓ ประกอบกับ มาตรา ๒๕๙ (๔)^๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่พนักงานสอบสวนเพียงแจ้งข้อกล่าวหา กับผู้กระทำผิดตามมาตรา ๕๕^๕, ๒๑๕^๖, ๒๕๙^๗ และ ๑๑๖ (๓)^๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็น ข้อกล่าวหาที่ไม่สมควรแก่ลักษณะความผิดที่ได้กระทำลงไป

^๑ มาตรา ๕๙ บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติให้ ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำโดยประมาท หรือเว้นแต่ในกรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดแม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

การกระทำโดยเจตนา ได้แก่ กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะที่เดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็น ผลของการกระทำนั้น

ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการ กระทำนั้นมิได้

กระทำโดยประมาท ได้แก่ กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดโดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้นด้วย

^๒ มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือน ถึงสิบปี

^๓ มาตรา ๘๐ ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด

^๔ มาตรา ๒๕๙ ผู้ใด

(๔) ม้าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

ฯลฯ

ฯลฯ

ต้องระวางโทษประหารชีวิต

^๕ มาตรา ๘๕ ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด ถ้าความผิดมิได้กระทำลง ไม่ว่าจะเป็เพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำหรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

^๖ มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดมั่วสุมตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้ายขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิด ความวุ่นวายในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่ พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๗ มาตรา ๒๕๙ ผู้ใดเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้น หรือไม่รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำในการชุมนุมต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๘ มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่ง รัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

การตั้งข้อกล่าวหาของพนักงานสอบสวนต่อผู้กระทำผิดตามที่ปรากฏในรายงานความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญา ที่ ๑๙๘๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ ของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชัดกับข้อเท็จจริง คือ ตั้งข้อหา กับ นางธันยนันท์ จรัสจิรวงศ์ ที่ถูกทำร้ายร่างกาย ในข้อหา ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นและซุลมุนต่อสู ซึ่งขัดแย้งกับภาพถ่ายวิดีโอที่ผู้ถูกตั้งข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นสตรี ถูกทำร้ายร่างกายอย่างหนักจากกลุ่มชายฉกรรจ์นับสิบคน

การตั้งข้อกล่าวหาที่ผู้กระทำผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องมีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงการอำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง

๔. ตำรวจภูธรภาค ๔ และกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย และการให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ ประชาชน ตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือประชาชน

เหตุการณ์ความรุนแรงนี้มิใช่เกิดขึ้นที่ แต่เป็นความขัดแย้งที่ต่อเนื่องมาก่อนหน้านี้ ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในเอกสารและคำให้การของทุกฝ่าย เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควรที่จะมีการเตรียมการและการป้องกันอย่างดีและมีประสิทธิภาพมากกว่าที่ผ่านมา

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่จากภาพบันทึกเหตุการณ์นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้แสดงออกถึงความพยายามอย่างสุดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยแก่ประชาชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันภาพที่ปรากฏแสดงถึงกำลังตำรวจเป็นร้อยนายอยู่ในลักษณะของการยืนเฝ้าดูเหตุการณ์ หลายภาพเหตุการณ์อยู่ในลักษณะของการนั่งดูตายในขณะที่มีการกลุ่มมั่วทำร้ายร่างกายผู้เสียหายต่อหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งหน้า พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อันนำไปสู่การละเมิดสิทธิของประชาชน

๕. หากรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตามกฎหมายเอาผิดต่อฝ่ายที่ก่อความรุนแรงอย่างเด็ดขาดและเป็นรูปธรรมโดยเร็วแล้ว อาจเป็นเหตุให้การชุมนุมทางการเมืองโดยสงบ อันเป็นสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์รุนแรงและยากแก่การควบคุมป้องกัน

๖. แผนที่ใช้รับมือกับกลุ่มผู้ชุมนุมคือ แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๔๘) ซึ่งมีการปฏิบัติเป็นขั้นตอน ๔ ขั้นตอน แต่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่รัฐได้ดำเนินการชัดเจนเพียงในขั้นตอนที่ ๑ คือ ขั้นเตรียมการก่อนเกิดเหตุ และ ขั้นตอนที่ ๔ การฟื้นฟูหลังเกิดเหตุการณ์และการสอบสวนดำเนินคดีผู้ที่ทำความผิด แต่ไม่ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนที่ ๒ การป้องกันขณะเกิดเหตุ และขั้นตอนที่ ๓ การปราบปราม ทั้งนี้จากคำให้การของรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีนั้นระบุว่า ทางจังหวัดได้กำชับมิให้ใช้กำลังโดยเด็ดขาด ทั้ง ๆ ที่ในภาพวิดีโอพบว่า ฝ่ายผู้กระทำความผิดมีอาวุธและมีกำลังมากกว่า ทำให้กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีถูกทำร้ายร่างกาย บาดเจ็บสาหัสและบาดเจ็บจำนวนมาก

มีความไม่สอดคล้องระหว่างคำให้การของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ใช้ความเด็ดขาดในการที่จะไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงระหว่างสองกลุ่ม และรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีที่ให้ปากคำว่าทางผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งตำรวจวางตัวเป็นกลาง และไม่ให้ใช้กำลังโดยเด็ดขาด

การรับมือโดยมีแผนปฏิบัติ แต่ไม่ดำเนินการตามแผนและก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน สะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจสั่งการและควบคุมสถานการณ์ก่อนและระหว่างเกิดเหตุที่ผิดพลาดและไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีและผู้บังคับบัญชาระดับรองลงมา

๗. การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์รุนแรงที่อุดรธานี ตาม “พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากคดีอาญาที่ตนไม่ได้กระทำในรูปของค่าตอบแทนนั้น เป็นสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล และเป็นสิทธิที่ผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติดังกล่าวควรที่จะได้รับ อย่างไรก็ตามอาจมีผู้เสียหายจำนวนหนึ่งในเหตุการณ์อุดรธานีที่ไม่ทราบสิทธิของตนดังกล่าวหรืออาจไม่อยากจะแสดงตนเพราะเกรงอันตรายที่อาจตามมาจากการแสดงตนว่าอยู่กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี จนทำให้เสียสิทธิที่พึงได้รับ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. รัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายการบริหารราชการต้องแสดงความชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ ดังที่มีการรับรองปรากฏในมาตรา ๒๙^๑ และ มาตรา ๖๓^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รัฐต้องสนับสนุนให้ประชาชนได้มีการใช้สิทธิดังกล่าว ดังปรากฏในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๑ (๒)^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งนี้ รัฐควรเร่งการตรากฎหมายในเรื่องการชุมนุมทางการเมืองในที่สาธารณะของประชาชน โดยต้องมีเจตนารมณ์ในอันที่จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิในการชุมนุม และอำนวยความสะดวกในการชุมนุมอย่างสงบปราศจากอาวุธ

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๘๑ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

(๒) คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิด ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดยบุคคลอื่น และต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

๒. รัฐบาลต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นต่อกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้สิทธิตามกฎหมายและดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนตามแผน เช่น “แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๕๘)” หรือแผนอื่น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ใช้สิทธิในขอบเขตของตนตามที่มีบัญญัติในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด

๓. รัฐบาลต้องเร่งรัดการดำเนินคดีแก่ผู้ก่อเหตุและผู้กระทำความผิดโดยเร็ว รวมทั้งการตั้งข้อกล่าวหาให้เหมาะสมกับพยานหลักฐานจากที่เกิดเหตุ ตามมาตรา ๘๐ และ มาตรา ๒๘๔ (๔) ของประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก รวมทั้งแจ้งความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ ให้แก่สาธารณชนทราบ

๔. รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือ ปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ จนทำให้เกิดเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานี เพื่อเป็นการประกันสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน ตามมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๕. หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต้องมีมาตรการหรือแนวทางในการดำเนินการทางกฎหมายกับวิญญูชน ที่มีการปลุกระดมกลุ่มคนให้กระทำความผิด อาทิ การยั่วยุให้เกิดการปิดล้อมบ้านพักอันเป็นการลิดรอนเสรีภาพในการเดินทาง ตามมาตรา ๓๔ การยั่วยุให้เกิดการรบกวนหรือทำร้ายและประทุษร้ายต่อร่างกายและทรัพย์สินเพื่อมิให้อีกฝ่ายหนึ่งแสดงความคิดเห็นอันเป็นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่ได้รับการคุ้มครอง ตามมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยรัฐสามารถที่จะดำเนินการกับผู้กระทำผิดโดยอาศัยฐานความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. รัฐบาลต้องเร่งติดตามการชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดคดีอาญาในเหตุการณ์อุดรธานีว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ในกรณีที่พบว่ามียุทธศาสตร์ผู้เสียหายในคดีดังกล่าวมาใช้สิทธิหรือเรียกร้องสิทธิน้อยกว่าที่ควรจะเป็น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ กระทรวงยุติธรรมควรที่จะศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการเพื่อให้สิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการดำเนินการในเชิงรุกให้มากขึ้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่จากรัฐ ตามมาตรา ๔๐ (๕)^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

๓๑๓

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

๓๑๓

(๕) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญา มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง และความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

**ประมวลภาพเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย
กลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี**

ภาพเหตุการณ์ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ นาฬิกา

ผู้ชุมนุมกลุ่มชมรมคนรักอุดร ได้เคลื่อนขบวนมายังหนองประจักษ์ศิลปาคม มีการยิงหนังสติ๊กใส่กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานี ที่อยู่ในหนองประจักษ์ศิลปาคม แต่ยังไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้น และกลุ่มชมรมคนรักอุดรได้ทยอยกลับไป

LIRT

ภาพเหตุการณ์ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๖.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มชมรมคนรักอุดรเคลื่อนขบวนจากทุ่งศรีเมืองมายังหนองประจักษ์ศิลปาคม

เจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งแนวสกัดกั้น

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มชมรมคนรักอุดร ฝ่าแนวกันตำรวจเข้ามาในพื้นที่หนองประจักษ์

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มชมรมคนรักอุดร กลุ่มรุมทำร้ายผู้ชุมนุมผู้หญิงของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี
ด้วยการใช้ไม้ด้ามยาวรุมตีบริเวณข้างประตูทางเข้า

กลุ่มชมรมคนรักอุดร บุกเข้าภายในหนองประจักษ์ศิลปาคม
และทำลายสิ่งของที่กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี จัดเตรียมไว้ สำหรับการปราศรัยในช่วงเวลาเย็น

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มชมรมคนรักอุดร เผาทำลายสิ่งของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มชมรมคนรักอุดร กลุ่มรุมทำร้ายผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานีบริเวณในพื้นที่หนองประจักษ์ศิลปาคม

กลุ่มชมรมคนรักอุดร นำค้อนไล่ตีผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานีบริเวณในพื้นที่หนองประจักษ์ศิลปาคม

ผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรฯ อุตรธานีที่ได้รับบาดเจ็บจากการกลุ่มมรทำร้าย

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุม ณ หอนงประจักษ์ศิลปาคม เขตเทศบาลนครอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวนมากนั้น คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้รับเรื่องร้องเรียนหนังสือร้องเรียนของผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ (ภาคผนวก ก.)

คณะกรรมาธิการฯ ได้มีการประชุมพิจารณากรณีดังกล่าวและเห็นว่าเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายดังกล่าวเข้าข่ายขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล (มาตรา ๓๒ “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพร่างกายและทรัพย์สิน”) เสรีภาพการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชนในการชุมนุม (มาตรา ๔๕ “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น”) และเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม (มาตรา ๖๓ “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ”) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงสะท้อนถึงภาพลักษณ์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการฯ จึงได้มีมติให้รับเรื่องดังกล่าวมาดำเนินการพิจารณาศึกษา โดยการดำเนินการประกอบด้วย ๑) การเดินทางไปยังพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง ๒) การเชิญเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง และบุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ๓) พิจารณาศึกษาจากหลักฐาน ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และเอกสารต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ในการพิจารณาศึกษา

๑) เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ณ จังหวัดอุดรธานีว่ามีการดำเนินการที่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ในการที่จะพยายามรักษาสีทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนสวัสดิภาพชีวิตของประชาชนตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านกฎหมายและความยุติธรรม

๒) เพื่อตรวจสอบการกระทำ การละเว้นการกระทำ หรือการประทุษร้ายของบุคคลอันมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพของประชาชนในเหตุการณ์ความรุนแรงที่จังหวัดอุดรธานี

๓) รวบรวมประเด็นจากการศึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลให้มีการดำเนินการที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีก เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุม ซึ่งได้มีบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

กรอบการพิจารณาศึกษา

เหตุการณ์ความรุนแรงที่จังหวัดอุดรธานีเป็นเหตุการณ์ที่เป็นที่รับรู้และได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้าง นอกเหนือจากในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ยังมีมิติองค์ประกอบ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการที่ควรค่าแก่การศึกษาและเป็นบทเรียนแก่รัฐบาลหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สังคม และประชาชนในฐานะปัจเจกชน อาทิ การใช้วิทยุชุมชนอย่างผิดกฎหมาย การกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญาของทุกฝ่าย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ฯลฯ ซึ่งนอกเหนือจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา แล้ว ยังมีคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้เข้ามามีบทบาทและร่วมพิจารณาศึกษาในเรื่องนี้ เช่น คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ และคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาศึกษาของกรรมาธิการฯ ชุดนี้มีความชัดเจนตรงตามภารกิจ และไม่ซ้ำซ้อนกับการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการชุดอื่น การพิจารณาศึกษาเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นที่จังหวัดอุดรธานีของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา จึงได้วางกรอบของการพิจารณาศึกษาโดยอยู่ภายใต้กฎหมายและบทบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. สิทธิมนุษยชน และ สิทธิเสรีภาพ ตามหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในเรื่องของแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม ตามมาตรา ๘๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิด ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดยบุคคลอื่น”

๓. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights, 1948 : UDHR)

๔. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Right, 1966 : ICCPR)

วิธีการพิจารณาศึกษา

๑) การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลข้อเท็จจริงจากผู้ร้องเรียนและผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ รวมทั้งการเชิญหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ มาชี้แจงรายละเอียดข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบเป็นแนวทางในการพิจารณา

LIART

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยมีประเด็นที่พิจารณาในการประชุมครั้งนี้ ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๕.๐๐ น. อาคารรัฐสภา ๒

พิจารณารับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย โดยเชิญ นายเจริญ หมู่จรรยาพันธ์ แกนนำและผู้ประสานงานพันธมิตรฯ จังหวัดอุดรธานี ในฐานะผู้ร้องเรียน รวมทั้งผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้ได้รับความเสียหาย จากเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย เข้าร่วมประชุม

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๕.๐๐ น. อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ วุฒิสภา และคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย กลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยเชิญผู้ชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย

๑. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี
๔. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี

ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ เวลา ๑๕.๐๐ น. อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงจากเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมในพื้นที่ต่าง ๆ และวิกฤตการณ์ทางการเมือง ตลอดจนติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับมาตรการการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของประชาชน ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการพิจารณาศึกษากรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

๒) ศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปยังพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อดูสภาพพื้นที่ รับทราบข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เยี่ยมผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการทำร้ายร่างกาย และพบปะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนที่อยู่ในเหตุการณ์วันดังกล่าว

LI RT

๓) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล จากเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ และพยานแวดล้อม
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ และพยานแวดล้อมที่
เกี่ยวข้องได้แก่

- หนังสือร้องเรียนของผู้ประสานงานกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
จังหวัดอุดรธานี

- ใบรับรองแพทย์ของผู้ได้รับบาดเจ็บ

- แผ่นบันทึกภาพและเสียงเหตุการณ์การทำร้ายกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อ
ประชาธิปไตย จังหวัดอุดรธานี ภายในบริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคม เทศบาลนครอุดรธานี
โดยรวบรวมจากเคเบิลทีวีท้องถิ่น สภานายความจังหวัดอุดรธานี สื่อมวลชนท้องถิ่น สถานีโทรทัศน์
เอเอสทีวี สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (เอ็นบีที)

- เทปบันทึกเสียงการออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชน “รายการเกาะติดสถานการณ์”
คลื่นความถี่ ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ต จังหวัดอุดรธานี

- เทปบันทึกเสียงการปราศรัยของแกนนำกลุ่มชมรมคนรักบุตร ซึ่งออกอากาศสด
ในช่วงก่อนและระหว่างเกิดเหตุการณ์

- เอกสารประกอบการบรรยายสรุปเหตุการณ์ที่หนองประจักษ์ศิลปาคม เมื่อวันที่
๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี

- หนังสือชี้แจงกรณีเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายของกลุ่มพลังมวลชน ณ ลานสังคีต
หนองประจักษ์ศิลปาคม ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

- รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๑ ณ จังหวัดอุดรธานี

- รายงานความคืบหน้าในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด กรณีเหตุการณ์ทำร้าย
ร่างกายฯ ที่ อด ๐๐๑๗/๒๐ ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ ๑ ข้อเท็จจริงจากการชี้แจงของผู้ที่เกี่ยวข้องและเอกสาร

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุม

จากสถานการณ์การเมืองไทยในปัจจุบันที่ปรากฏภาพของความแตกแยกทางความคิด เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายของประชาชน ระหว่างกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนการทำหน้าที่ของรัฐบาล กับกลุ่มคนที่ต่อต้านรัฐบาล ซึ่งรู้จักกันในนามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ทั้งนี้ความคิดเห็นที่แตกต่างนั้น ท้ายที่สุดได้ทวีความรุนแรงจนกลายเป็นความแตกแยกและวุ่นวายของบ้านเมืองตามที่ปรากฏจากข่าว โดยในส่วนของจังหวัดอุดรธานีก็ได้มีเหตุการณ์การแบ่งฝ่ายของกลุ่มพลังมวลชนซึ่งมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน คือ

๑. กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอุดรธานี

ในรายงานนี้จะเรียกว่า “กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี” นำโดย นายเจริญ หมู่ขจรพันธ์ และนายรังสี ศุภชัยสาคร เป็นแกนนำกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านรัฐบาล กิจกรรมหลักคือการเคลื่อนไหวร่วมกับพันธมิตรส่วนกลางในกรุงเทพมหานคร มีการจัดสัมมนาตามโรงแรมต่างๆ ในพื้นที่และจัดชุมนุมในสถานที่สาธารณะ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นพ่อค้า นักธุรกิจในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

นายเจริญ หมู่ขจรพันธ์ (ภาพ ๑.) อายุ ๕๕ ปี อาชีพประกอบธุรกิจ เป็นเจ้าของกิจการร้านทองชื่อ “ร้านทองศรีอุดร” ตั้งอยู่ที่ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

นายรังสี ศุภชัยสาคร หรือ เสี้ยเป็ด (ภาพ ๒.) อายุ ๖๑ ปี อาชีพนักธุรกิจ อยู่บ้านเลขที่ ๒๔๒/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

(ภาพ ๑. นายเจริญ หมู่ขจรพันธ์)

(ภาพ ๒. นายรังสี ศุภชัยสาคร)

LI RT

๒. กลุ่มชมรมคนรักอุดร

มีนายขวัญชัย ไพรพนาหรือสาราคำ และนายอุทัย แสนแก้ว เป็นแกนนำกลุ่ม มีวัตถุประสงค์สนับสนุนรัฐบาลอย่างเด่นชัด และเคลื่อนไหวต่อต้านกลุ่มพันธมิตรฯ โดยใช้สถานีวิทยุชุมชน คลื่น ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ต เป็นช่องทางสื่อสารกับสมาชิก สมาชิกกลุ่มคือ เกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน และข้าราชการบางส่วน โดยมีสมาชิกจำนวนมาก

นายขวัญชัย ไพรพนา (ภาพ ๓.) อายุ ๕๕ ปี อาชีพนักจัดรายการวิทยุชุมชน อยู่บ้านเลขที่ ๗๑๔ หมู่ที่ ๗ ซอยบ้านดอนอุดม ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

นายอุทัย แสนแก้ว อายุ ๕๘ ปี (ภาพ ๔.) อาชีพพนักงานเมืองท้องถิ่น อยู่บ้านเลขที่ ๙ หมู่ที่ ๙ ตำบลไชยวาน อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี

(ภาพ ๓. นายขวัญชัย ไพรพนาหรือสาราคำ)

(ภาพ ๔. นายอุทัย แสนแก้ว)

๑.๒ ลำดับความขัดแย้ง

ความขัดแย้งระหว่างทั้ง ๒ กลุ่มได้เริ่มอย่างชัดเจน เมื่อกลุ่มพันธมิตรฯ ได้จัดเสวนาทางวิชาการ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๙ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยมีนายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ และนายสุริยะใส กตะศิลา เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมรับฟังประมาณ ๑๕๐ คน ขณะกำลังเสวนาอยู่นั้น กลุ่มชมรมคนรักอุดร ประมาณ ๕๐๐ คน และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย (นายแพทย์ วิชัย ชัยจิตวณิชกุล และนายธีระชัย แสนแก้ว) ได้ปิดล้อมอาคารเฉลิมพระเกียรติ ทำให้การเสวนายุติลง นายจารึก ปริญญาพล ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น ได้เดินทางมาแก้ไขสถานการณ์ โดยได้ระดมกำลังจากหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ ตำรวจ ทหาร และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ประมาณ ๕๐๐ คน มาดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง ซึ่งนายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ และนายสุริยะใส กตะศิลา ได้เดินทางออกจากอาคารเฉลิมพระเกียรติได้อย่างปลอดภัย

ต่อมา ทั้ง ๒ กลุ่ม ได้มีกิจกรรมภายในกลุ่มและมีความเคลื่อนไหวต่างๆ มาโดยตลอด แต่ไม่ได้ปรากฏเหตุการณ์ความรุนแรงแต่อย่างใด

LI RT

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอุดรธานี จำนวน ๑๐ คน จัดกิจกรรมแถลงข่าวที่บริเวณอนุสาวรีย์กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม เขตเทศบาลนครอุดรธานี สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ กรุงเทพฯ กลุ่มชมรมคนรักอุดร จำนวนประมาณ ๕๐ คน เข้าม่าก่อกวนการแถลงข่าว จากนั้นกลุ่มชมรมคนรักอุดรได้รวมตัวกันปราศรัยโจมตีขับไล่ นายเจริญ หมู่ขจรพันธ์ แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี บริเวณสี่แยกตลาด บ้านห้วย (หน้าบ้านพักนายเจริญฯ เขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวน ๑๕๐ คน)

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๑

กลุ่มชมรมคนรักอุดร จำนวน ๕๐๐ คน จัดกิจกรรมเปิดเวทีปราศรัยที่ บริเวณสนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานี ต่อด้านการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ กรุงเทพมหานคร โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคพลังประชาชน จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย นายอนันต์ ศรีพันธ์, นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ, นายวิเชียร ขาวขำ, นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม และ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองบัวลำภู ประกอบด้วย นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์ และนายพิชญ์ หัตถสงเคราะห์ เดินทางมาร่วม กิจกรรม และได้ผลัดเปลี่ยนกันขึ้นปราศรัยบนเวที และเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดร ได้เดินทางไปยังสถานีตำรวจภูธรเมือง อุดรธานี เพื่อแจ้งความดำเนินคดี ๖ แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ ประกอบด้วย นายสนธิ ลิ้มทองกุล, พลตรี จำลอง ศรีเมือง, นายสมศักดิ์ โกศัยสุข, นายสุริยะใส กตะศิลา, นายไชยวัฒน์ ลินสว่างค์ และนายพิภพ ธงไชย

วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๑

กลุ่มชมรมคนรักอุดร จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน จัดกิจกรรมเวที ปราศรัยที่บริเวณสนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานีเป็นวันที่สอง โดยมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคพลังประชาชนจังหวัดอุดรธานี และ นักการเมืองท้องถิ่นสายพรรคพลังประชาชนในพื้นที่เดินทางมาร่วม กิจกรรม โดยผลัดเปลี่ยนกันขึ้นปราศรัยบนเวที

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้ชุมนุมกันที่บริเวณทุ่งศรีเมืองและเคลื่อน ขบวนไปยังเวทีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ซึ่งตั้งเวทีปราศรัยอยู่ที่ ลานออกกำลังกายหน้าศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครอุดรธานี ริมหนองประจักษ์ศิลปาคม มีเหตุปะทะกันเล็กน้อย จากนั้น กลุ่มชมรม คนรักอุดรได้กลับไปยังเวทีทุ่งศรีเมือง

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เคลื่อนขบวนโดยใช้รถติดเครื่องขยายเสียง ปราศรัยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ ที่สี่แยกตลาดบ้านห้วย ใกล้หน้าร้าน ทองศรีอุดร และมีการใช้เครื่องขยายเสียงปราศรัยโจมตีกันทั้งสองฝ่าย

เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ไม่มีเหตุรุนแรงแต่อย่างใด

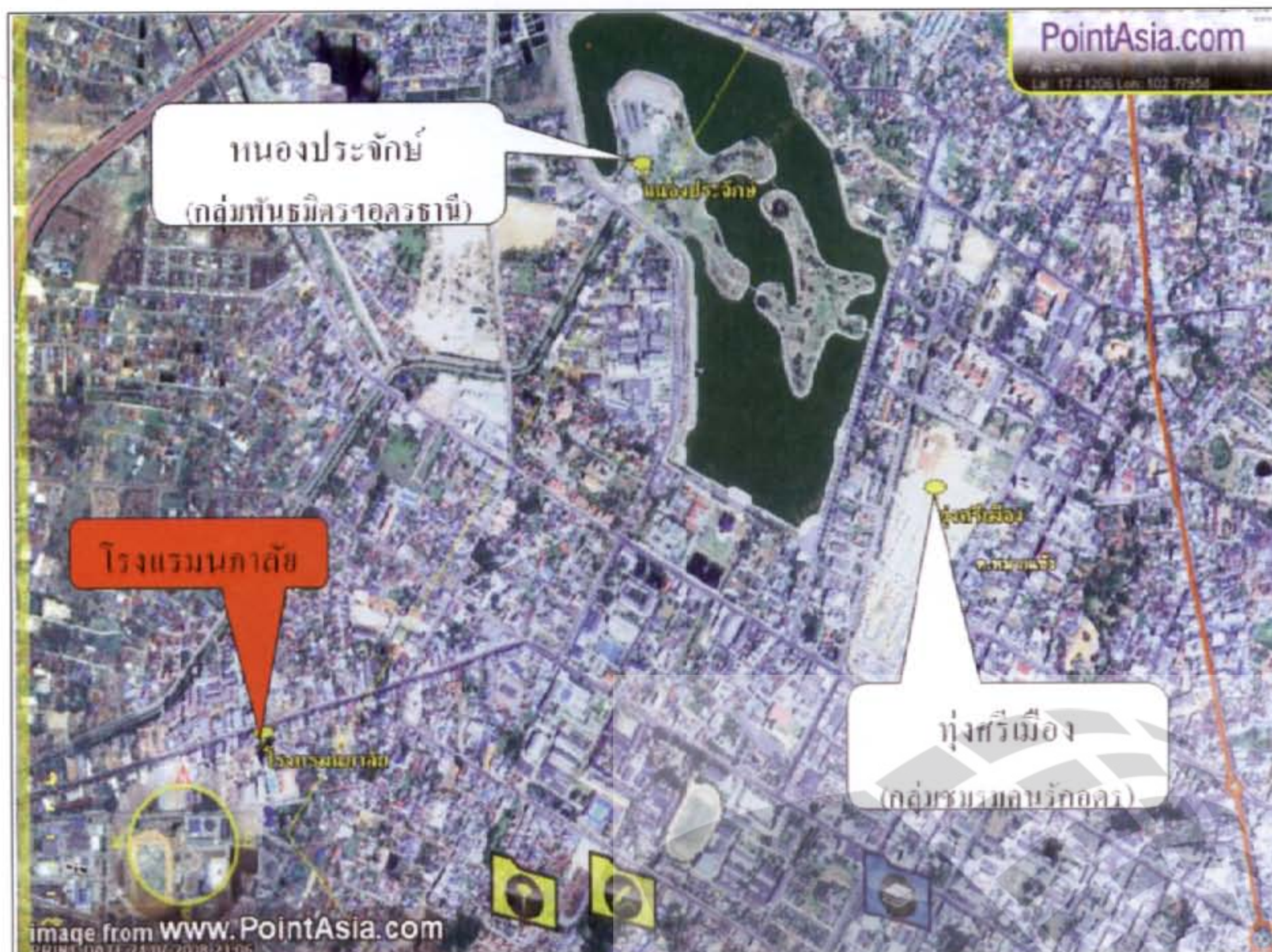
วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีได้รับทราบรายงานทางการข่าวว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอุดรธานีจะเปิดเวทีปราศรัยในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และได้ทราบว่ากลุ่มชมรมคนรักอุดรได้ข่าวการจะมาดำเนินกิจกรรมของพันธมิตรฯ อุดรธานี และได้ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีวิทยุชุมชน คลื่น ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ต ชักชวนคนมาชุมนุมต่อต้าน

➤ ลำดับเหตุการณ์วันเกิดเหตุ

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดร นำโดยนายขวัญชัย ไพโรพนา ได้จัดเตรียมสถานที่ชุมนุม ณ สนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานี และกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ได้จัดเตรียมสถานที่ชุมนุม ณ หอนงประจักษ์ศิลปาคม (ภาพ ๕.)

(ภาพ ๕. ภาพถ่ายดาวเทียม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แสดงตำแหน่งหอนงประจักษ์ฯและทุ่งศรีเมือง)

- เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ นาฬิกา ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปความพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความสงบเรียบร้อย
- เวลาประมาณ ๑๑.๓๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดร ประมาณ ๕๐ คน เดินทางจากทุ่งศรีเมืองไปยังหนองประจักษ์ศิลปาคม เพื่อขัดขวางการเตรียมสถานที่ของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) สกัดกั้นไม่ให้มีการดำเนินการ กลุ่มชมรมคนรักอุดรจึงเดินทางกลับทุ่งศรีเมืองอุดรธานี
- เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้ปราศรัยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ณ สนามทุ่งศรีเมือง มีมวลชนฟังประมาณ ๕๐๐ คน และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นลำดับ
- เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดร นำโดยนายขวัญชัย ไพรพนา ได้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประมาณ ๑,๐๐๐ คน เดินทางจากทุ่งศรีเมืองไปยังลานสังคีตหนองประจักษ์ศิลปาคม (ภาพ ๖.) ซึ่งขณะนั้นกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี มีมวลชนประมาณ ๗๐ คน และมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐที่ได้จัดกำลังเตรียมไว้ ประกอบด้วย กำลังหลักคือเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรรับผิดชอบอยู่แนวรั้วหนองประจักษ์ศิลปาคม และตำรวจตระเวนชายแดน ควบคุมฝูงชนแนวหน้า ประกอบด้วยสมาชิก อส. และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นกำลังสนับสนุนซึ่งรับผิดชอบรอบในและประตูทางเข้าออกหนองประจักษ์ศิลปาคม (ภาพ ๗.) ด้านหลังจวนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและด้านหน้าโรงพยาบาลจังหวัดอุดรธานี กลุ่มชมรมคนรักอุดรใช้กำลังคนและอาวุธจำนวนมากฝ่าแนวกันบุกเข้าทำลายเวที และเผาสิ่งของต่าง ๆ ของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถสกัดกั้นต่อไปได้ และเกิดการกลุ่มรวมทำร้ายกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี หลังจากนั้นกลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เคลื่อนขบวนกลับไปยังเวทีทุ่งศรีเมือง ผลจากการรวมทำร้ายร่างกายทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๑๕ ราย แยกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ ราย กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ๑๐ ราย และกลุ่มชมรมคนรักอุดร ๓ ราย
- เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ นาฬิกา แกนนำกลุ่มชมรมคนรักอุดรประกาศยุติการชุมนุม

(ภาพ ๖. แสดงเส้นทางการเดินเคลื่อนขบวนของกลุ่มชมรมคนรักอุดร จากทุ่งศรีเมืองไปยังหนองปรือจักร์ ระยะทางประมาณ ๒.๕๑ กิโลเมตร วัดความยาวเส้นทางโดย Point Asia)

(ภาพ ๗. แสดงจุดสกัดของเจ้าหน้าที่บริเวณหนองปรือจักร์)

๑.๓ การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมและเชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการควบคุม และดูแลรับผิดชอบเหตุการณ์ดังกล่าวมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. นายสุพจน์ เลาว์ณย์ศิริ	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี
๒. <u>เจ้าหน้าที่จากจังหวัดอุดรธานี</u>	
นายกฤษฏา แต่งสองเมือง	ป้องกันจังหวัดอุดรธานี
ว่าที่ร้อยตรี พงษ์สิทธิ์ เประยะโพธิ์เดชะ	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ จังหวัดอุดรธานี
๓. <u>ผู้แทนจากตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี</u>	
พลตำรวจตรี เพิ่มศักดิ์ ภราดรศักดิ์	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี
พันตำรวจเอก ภัทรารุช เอื้อศศิธร	รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี
๔. <u>ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ</u>	
พลตำรวจตรี สุรพล ทวนทอง	รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางและ
	รองโฆษก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พันตำรวจโท สังคม ตัดโส	รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ
	สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๕. <u>ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย</u>	
นายสุกิจ เจริญรัตนกุล	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายก่อเกียรติ อัครประเสริฐกุล	ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๑.๓.๑ การดำเนินการของจังหวัดอุดรธานี

นายสุพจน์ เลาว์ณย์ศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ได้ชี้แจงดังนี้

▪ การปฏิบัติภารกิจที่ผ่านมา

๑. กระทรวงมหาดไทยส่งโทรสารหนังสือเวียน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๗๕๑ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ สั่งการให้ทุกจังหวัดติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านมวลชนอย่างใกล้ชิด และกรณีปรากฏความเคลื่อนไหวจัดชุมนุมในพื้นที่ให้ดำเนินการตามมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้การชุมนุมของกลุ่มต่างๆ เป็นไปตามกรอบกฎหมาย

๒. จังหวัดได้ถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบเรียบร้อย แผนเผชิญเหตุของหน่วย และได้วางแผนทางปฏิบัติไว้ในการเคลื่อนไหวชุมนุมทุกครั้ง ดังนี้

๒.๑ การจัดกำลัง ให้กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสนธิกำลังกับตำรวจตระเวนชายแดน โดยฝ่ายปกครองจัดกำลังสนับสนุน มีผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาการปฏิบัติ

๒.๒ การวางแผน

- เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หน่วยข่าวในพื้นที่ เมื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว ประเมินสถานการณ์ และรายงานผู้บังคับบัญชาที่มีรายงานผลการปฏิบัติ

- ติดตามความเคลื่อนไหวของแกนนำ ชี้แจงทำความเข้าใจและขอความร่วมมือให้ยุติหรือชุมนุมโดยสงบ ณ ที่ชุมนุม

๒.๓ การเตรียมการ มีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในระดับอำเภอประชาสัมพันธ์ให้ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือให้ยุติการเดินทางหรือเดินทางน้อยที่สุด

๒.๔ การปฏิบัติ ให้ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมให้อยู่ในพื้นที่ชุมนุมเท่านั้น และให้ชุมนุมโดยสงบ หากมวลชนเคลื่อนไหวให้ตั้งจุดตรวจ สกัดตามเส้นทาง

๓. จากปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มว่าจะเกิดเหตุกระทบกระทั่งกันระหว่างทั้งสองกลุ่ม ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีจึงได้มีการประชุมสั่งการตามลำดับ ดังนี้

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ : กำชับให้ถือปฏิบัติตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนและการดูแลกวาดล้างเคเบิ้ลทีวี

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ : กำชับให้ถือปฏิบัติตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนให้ควบคุมดูแลอย่าให้มีการใช้กำลังกับกลุ่มผู้ชุมนุม

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ : เตรียมการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนในการเดินทางมาตรวจราชการในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีของ ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา : สรุปความพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความสงบเรียบร้อยการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี กลุ่มประชาชนคนรักชาติ และกลุ่มชมรมคนรักอุดร โดยสรุปความพร้อมในการปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบเรียบร้อยและแผนเผชิญเหตุแต่ละหน่วย ทั้งในด้านการข่าว ด้านการสนธิกำลัง และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติ เช่น แฉกกันจราจร รถยนต์ควบคุมผู้ต้องหา รถยนต์ดับเพลิงหากเกิดเพลิงไหม้ เรือท้องแบนเนื่องจากพื้นที่ชุมนุมเป็นแหล่งน้ำ รถยนต์กู้ชีพฉุกเฉินหากเกิดการบาดเจ็บ โดยเป็นแนวทางการปฏิบัติตามปกติเมื่อมีการชุมนุม และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีมอบหมายให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาการปฏิบัติ

▪ การเตรียมการก่อนเกิดเหตุการณ์

- ด้านการข่าว

จังหวัดอุดรธานีได้หาข่าวและประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ ได้รับทราบข้อมูลการชุมนุม ดังนี้

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ทราบว่า กลุ่มสภาประชาชนรักชาติอุดรธานี (แยกตัวมาจากกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี) จะจัดเวทีเสวนา ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐-๒๒.๐๐ นาฬิกา ณ โรงแรมภาลัย โดยมีแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ เดินทางมาจากกรุงเทพฯ เพื่อร่วมเสวนาด้วย

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ทราบว่า กลุ่มชมรมคนรักอุดร จะจัดเวที ประชาธิปไตย ในวันที่ ๒๔-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ นาฬิกา ณ สนามทุ่งศรีเมือง อุดรธานี โดยมีการขอใช้สถานที่กับเทศบาลนครอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ทราบว่า กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี จะจัดเวที เสวนา ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๘.๐๐-๒๒.๐๐ นาฬิกา ณ หอองประจักษ์ศิลปาคม โดยมีการขอใช้สถานที่กับเทศบาลนครอุดรธานี วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

การเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน

จังหวัดอุดรธานีได้ประชุมสรุปความพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษา ความสงบเรียบร้อยของการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี กลุ่มประชาชาคนรักชาติ และกลุ่มชมรม คนรักอุดร ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคำชะโนด ศาลากลาง จังหวัดอุดรธานี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้มอบหมายให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี เป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาในการปฏิบัติ ทั้ง ๓ จุด ที่มีการชุมนุม มีอำนาจเต็มที่ในการสั่งการใช้กำลังพล วัสดุอุปกรณ์ โดยให้จัดเตรียมเช่นที่ผ่านมา เช่น แผงกั้นจราจร รถยนต์ดับเพลิง รถยนต์ควบคุม ผู้ต้องหา รถยนต์กู้ชีพฉุกเฉิน เป็นต้น ส่วนเรือท้องแบนให้เตรียมไว้เนื่องจากมีการขอใช้พื้นที่หนอง ประจักษ์ศิลปาคมเป็นที่ชุมนุม ซึ่งเป็นแหล่งน้ำ โดยให้กองบังคับการอาสาสมัครรักษาดินแดนจังหวัด อุดรธานี จัดกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) นายอำเภอเมืองอุดรธานีจัดกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) สนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากมีการชุมนุม ๓ จุด และผู้เข้าร่วมชุมนุมอาจมีจำนวนมาก ให้ทุกหน่วยขึ้นการควบคุมบังคับบัญชากับผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดอุดรธานี และรายงานสถานการณ์ให้ทราบทุกกระยะ และขอให้ทุกหน่วยได้ใช้ความสามารถอย่าง เต็มที่ในการป้องกันและระงับเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นจากการกระทบกระทั่งของกลุ่มผู้ชุมนุม โดยให้ ถือปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบเรียบร้อย แผนเผชิญเหตุ และแนวทางที่ได้มีการกำหนดไว้แล้วจาก การประชุมครั้งที่ผ่าน ๆ มา ทั้งนี้ นโยบายผู้ว่าราชการจังหวัดที่กำหนดไว้เด็ดขาดคือห้ามไม่ให้กลุ่ม ผู้ชุมนุมเข้าทำร้ายกัน หากมีการฝ่าฝืนให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด โดยให้ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ใช้อำนาจควบคุมบังคับบัญชาผู้ปฏิบัติให้เข้มงวดเอาจริงเอาจังใช้ ความสามารถอย่างเต็มที่ สำหรับมาตรการป้องกันเบื้องต้นมอบให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด อุดรธานีขอความร่วมมือไม่ให้กลุ่มชมรมคนรักอุดรเคลื่อนมวลชนจากที่ชุมนุม และให้รายงาน สถานการณ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีทราบทุกกระยะ สำหรับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี มอบให้ปลัดจังหวัดอุดรธานี และนายอำเภอเมืองอุดรธานีขอความร่วมมือไม่ให้เคลื่อนมวลชนจาก ที่ชุมนุม

การดำเนินการระหว่างเกิดเหตุการณ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีชี้แจงว่าได้รับทราบเหตุการณ์จากปลัดจังหวัด อุดรธานี จึงได้ออกไปตรวจสอบและติดตามสถานการณ์ โดยได้ตรวจสอบบริเวณรอบหนองประจักษ์ ศิลปาคม และสั่งการทางโทรศัพท์ให้ป้องกันจังหวัด ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ให้การคุ้มครองและอพยพกลุ่ม ผู้ชุมนุมฝ่ายพันธมิตรฯ อุดรธานี หลบหนีออกจากสะพานแขวนและสะพานด้านหลังจวนผู้ว่าราชการ จังหวัด ในส่วนผู้บาดเจ็บเจ้าหน้าที่ได้นำส่งโรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี และได้สั่งการให้นายแพทย์

สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี และผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี ให้การดูแลรักษาผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ โดยทันที

การดำเนินการหลังเกิดเหตุการณ์

๑) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ จังหวัดอุดรธานีได้มีหนังสือเร่งรัดในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดโดยเฉียบขาด และรายงานผลให้จังหวัดทราบเป็นระยะ

๒) วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ได้แถลงข่าวความคืบหน้าของคดี ณ กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี โดยได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานชุดสืบสวนสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน

๓) จังหวัดอุดรธานี ได้จัดส่งภาพถ่ายวิดีโอ และภาพนิ่งเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายของกลุ่มพลังมวลชน เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ให้อำเภอตรวจสอบภาพผู้อยู่ในเหตุการณ์ ที่อาจเข้าข่ายกระทำความผิดว่ามีที่อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอที่รับผิดชอบหรือไม่ ถ้าตรวจสอบพบให้รวบรวมรายชื่อ ที่อยู่ พร้อมบัตรประจำตัวประชาชน ส่งให้จังหวัดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๑.๓.๒ การดำเนินการของตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี

การเตรียมการก่อนเกิดเหตุการณ์

▪ การประชุมและการจัดกำลัง

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ได้ให้ข้อมูลว่ากรณีเหตุการณ์ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีได้รับทราบข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ นาฬิกา จึงได้ประสานกับแกนนำกลุ่มชมรมคนรักอุดร เพื่อให้ชุมนุมด้วยความสงบ ไม่สร้างความเดือดร้อนและไม่เคลื่อนขบวน

เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้เรียกประชุม หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุดรธานี สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองหาน สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุมภวาปี สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุดจับ สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองวัวซอ สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านเห็ม และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๔ มาประชุมหารือเพื่อเตรียมความพร้อมที่ภูธรจังหวัดอุดรธานี และสั่งการให้จัดเตรียมชุดควบคุมฝูงชน เตรียมพร้อม ณ ที่ตั้งและสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีคำสั่ง

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ภูธรจังหวัดอุดรธานี ได้รับรายงานทางการข่าวว่า กลุ่มชมรมคนรักอุดรจะเคลื่อนขบวนไปโรงแรมภาลัย ซึ่งเป็นที่จัดชุมนุมสัมมนาของกลุ่มสภาประชาชนคนรักชาติอุดรธานี และบางส่วนจะเดินทางไปยังเวทีของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ที่บริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคม ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี จึงได้สั่งการกำลังที่เตรียมพร้อมอยู่ ณ ที่ตั้ง เดินทางเข้ามาประกบกำลังที่ภูธรจังหวัดอุดรธานี และได้ประชุมวางแผนจัดกำลังรักษาความปลอดภัยในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ออกเป็น ๒ ภารกิจ คือ

๑. ภารกิจในการถวายเป็นความปลอดภัย พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ซึ่งทรงงานอยู่ในพื้นที่ และในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ จะเสด็จตามพระราชประสงค์ทอดพระเนตรการแข่งขันฟุตบอลระหว่างทีมอัยการกับทีมตำรวจ ณ สนามฟุตบอลภายในบริเวณตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีใช้กำลังถวายเป็นความปลอดภัย รวม ๑๑๐ นาย

๒. การกิจในการรักษาความเรียบร้อยในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี และกลุ่มชมรมคนรักอุดร และการจัดประชุมสัมมนาของกลุ่มสภาประชาชนคนรักชาติอุดรธานี ดังนี้

๒.๑ บริเวณทุ่งศรีเมือง ใช้กำลังตำรวจจาก สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง อุดรธานี และกลุ่มงานสืบสวน รวม ๑๔๕ นาย เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ๕๐ นาย

๒.๒ บริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคม ใช้กำลังตำรวจจาก สถานีตำรวจภูธร อำเภอหนองหาน สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุมภวาปี กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๔ กลุ่มงานสืบสวน ภูธรจังหวัดอุดรธานี ทั้งในและนอกเครื่องแบบ และชุดนอกเครื่องแบบจากสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองอุดรธานี รวม ๒๖๓ นาย เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ๑๐๐ นาย

ระหว่างเกิดเหตุการณ์

▪ เหตุการณ์ทำร้ายร่างกายในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ได้ประสาน แกนนำทั้ง ๒ ฝ่าย โดยขอให้ชุมนุมอย่างสงบ ปราศจากอาวุธ และไม่เคลื่อนขบวน ต่อมาเวลาประมาณ ๑๑.๓๐ นาฬิกา กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เปิดเวทีปราศรัยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ที่บริเวณทุ่งศรีเมือง โดยมีส่วนหนึ่งได้เคลื่อนขบวนรถยนต์ จำนวน ๖ คัน พร้อมสมาชิกบางส่วนไปยังเวทีพันธมิตรฯ อุดรธานี บริเวณกลางหนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งกำลังเตรียมติดตั้งอุปกรณ์เครื่องขยายเสียงและเต็นท์ เพื่อที่จะปราศรัยในช่วงเย็น เมื่อกลุ่มชมรมคนรักอุดรมาถึง ทั้ง ๒ ฝ่ายได้ยิงหนังสติ๊กใส่กัน เจ้าหน้าที่ได้สกัดกั้นไม่ให้ปะทะกันกลุ่มชมรมคนรักอุดรจึงได้นำกำลังกลับไป

จากนั้น นายรังสี ศุภชัยสาคร หรือเสี้ยเป็ด ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า ในช่วงเย็น หากกลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เคลื่อนขบวนมาอีกและมีการปิดประตูทางเข้า จะทำให้กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ไม่สามารถเข้ามาฟังคำปราศรัยได้ เนื่องจากหนองประจักษ์ศิลปาคมมีทางเข้าทางเดียว จำเป็นต้องเปลี่ยนจุดแนวกัน เพื่อที่จะมาอยู่ด้านหน้าและมีช่องว่างตรงบริเวณด้านหน้าให้กลุ่มพันธมิตรผ่านเข้ามา

เวลาประมาณ ๑๕.๓๐ นาฬิกา ได้รับทราบว่ามีกลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เคลื่อนขบวน จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน จากบริเวณทุ่งศรีเมืองมายังหนองประจักษ์ศิลปาคม เพื่อจะมาปราศรัยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี จึงได้ตั้งจุดสกัดกั้นไว้ที่บริเวณก่อนถึงทางเข้าด้านหน้าหนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งได้จัดแจงกันไว้ พร้อมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตำรวจตระเวนชายแดน และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ปิดกั้นไว้ และได้ล้อมประตูเหล็กเข้า-ออกหนองประจักษ์ศิลปาคมไว้ นอกจากนี้ยังได้ใช้แผงเหล็กกันบริเวณช่องทางเดินเข้าและใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธร อำเภอหนองหาน และเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบ กำกับดูแลบริเวณดังกล่าวและในพื้นที่ด้านในหนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งขณะนั้นกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี มีประมาณ ๑๐๐ คน มีแกนนำบางส่วน พร้อมเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์อยู่ภายในบริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคมสำหรับใช้ปราศรัยในช่วงเย็น

ระหว่างนั้น นายอุทัย แสนแก้ว แกนนำกลุ่มชมรมคนรักอุดร ได้ใช้รถติดเครื่อง ขยายเสียง กล่าวปราศรัยโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ จากนั้นทั้งสองฝ่ายได้มีการขว้างปาสิ่งของ ยิงหนังสติ๊ก เข้าใส่กัน นายอุทัยฯ ได้พูดในลักษณะปลุกเร้าให้เกิดอารมณ์เกลียดชัง ทันใดนั้นกลุ่มชมรมคนรักอุดร ได้บุกฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วแยกกำลังเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่ง วิ่งเข้าไปที่ประตูช่องทางเดิน ด้านข้าง แล้วบุกหรือแฉกเหล็กกันและฝ่าแนวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปได้ ส่วนที่สอง ได้ฝ่าแนวของเจ้าหน้าที่ ทางด้านริมหน้าหนองประจักษ์ศิลปาคม จากนั้นกลุ่มชมรมคนรักอุดรใช้ไม้และคันธงเป็นอาวุธเข้าทำร้าย ร่างกายกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในและนอกเครื่องแบบได้เข้าระงับเหตุและห้าม ปราบจนได้รับบาดเจ็บจำนวน ๒ นาย เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พยายามให้กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ออกจาก ที่เกิดเหตุ ซึ่งบางส่วนก็ไม่ยอมออกจากพื้นที่จึงเกิดการทำร้ายร่างกาย กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เข้ารีด และทำลายสิ่งของ อุปกรณ์ เวที เก้าอี้ โต๊ะ เตินท์ ของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี พร้อมจุดไฟเผาเสื้อและ เอกสารจนได้รับความเสียหาย จากนั้นได้เคลื่อนขบวนกลับไปยังทุ่งศรีเมือง

แกนนำได้ประกาศยุติการชุมนุมเมื่อเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา จากเหตุการณ์ดังกล่าวมี กลุ่มผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บทั้งหมด ๑๕ ราย เป็นชาย ๑๑ ราย (สาหัส ๒ ราย) และหญิง ๒ ราย และ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๒ ราย

ภายหลังเกิดเหตุการณ์

▪ การดำเนินการสืบสวนสอบสวน

๑. แต่งตั้งพนักงานสอบสวนเป็น “คณะพนักงานสอบสวน” จำนวน ๑ ชุด และ “ชุดสืบสวน” จำนวน ๒ ชุด มีรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี เป็นหัวหน้าแต่ละชุด และ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๔ มอบหมายให้ พลตำรวจตรี เฉลิมชัย จงศิริ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๔ เป็นผู้ควบคุมการสืบสวนสอบสวน

๒. การสอบสวนปากคำผู้บาดเจ็บ

๓. การรวบรวมพยานในเหตุการณ์ ซึ่งได้สอบสวนพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ ทั้งฝ่ายที่เป็นกลาง ฝ่ายตำรวจ และคู่กรณีทั้ง ๒ ฝ่าย

▪ แนวทางการสืบสวน

๑. ประชุมชุดสืบสวน ผู้รับผิดชอบตามคำสั่ง ดูภาพเคลื่อนไหวและภาพนิ่ง โดยเฉพาะบุคคลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรู้จักและเห็นอยู่ในเหตุการณ์วันเกิดเหตุว่าเข้าลักษณะความผิดใด เพื่อออกหมายเรียกหรือหมายจับ

๒. สืบสวนขยายผลจากผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมได้ว่ามีบุคคลที่รู้จักร่วมก่อเหตุหรือไม่ อย่างไร

๓. รวบรวมภาพถ่ายวิดีโอและภาพนิ่งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้สื่อข่าว ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ เพื่อพิสูจน์บุคคลที่ร่วมก่อเหตุ โดยได้แจกจ่ายภาพเคลื่อนไหวและ ภาพนิ่งไปทุกสถานีตำรวจภูธรในสังกัดให้ช่วยดำเนินการตรวจสอบ

๔. ขออนุมัติศาลออกหมายจับบุคคลตามภาพถ่ายที่ได้ลงมือก่อเหตุในวันดังกล่าว

LIART

การดำเนินการกับผู้กระทำผิด

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ได้แถลงข่าวเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้กระทำผิด ปรากฏชัดว่ามีแกนนำผู้กระทำผิด ๓ ราย คือ นายขวัญชัย ไพรพนาหรือขวัญชัย สาราคำ นายอุทัย แสนแก้ว และ นางสาวกุหลาบ ยศอ่อน พนักงานสอบสวนได้สั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งสามตาม มาตรา ๒๑๕^๑ และ มาตรา ๒๙๙^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

- วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ นายประดิษฐ์ रामมะเริง ถูกจับกุม ตามมาตรา ๘๓^๓, ๒๑๕ และ ๒๙๗^๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ออกหมายเรียก ๘ คน
- วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ออกหมายเรียก ๔ คน
- วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ออกหมายเรียก ๔ คน ในข้อหาตามมาตรา ๘๓, ๒๑๕, ๒๑๖^๕ และ ๒๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าพบพนักงานสอบสวนตามหมายเรียก รวม ๘ คน
- แจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแก่ผู้ต้องหากับพวกในข้อหา “กระทำการให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีการอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญหรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน” ตามมาตรา ๑๑๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนไปยังอัยการเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยสรุป มีผู้ต้องหาทั้งสิ้น ๓๙ ราย (รายชื่อผู้ต้องหาปรากฏในบันทึกข้อความที่ อต ๐๑๒๙.๐๓/๙๔๑๘

^๑ มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดมีอำนาจตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเกียรติว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๒ มาตรา ๒๙๙ ผู้ใดเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำการในการชุมนุมต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๓ มาตรา ๘๓ ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

^๔ มาตรา ๒๙๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี

อันตรายสาหัสนั้น คือ

(๑) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียมานประสาท	(๒) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์	
(๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด	(๔) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว	
(๕) แห้งลูก	(๖) จิตพิการอย่างติดตัว	(๗) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
(๘) ทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ยี่สิบวัน หรือจนประกอบกรรมกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน		

^๕ มาตรา ๒๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มีอำนาจตั้งแต่สิบคนขึ้นไปกระทำความผิด ตาม มาตรา ๒๑๕ ให้เลือกไป ผู้ใดไม่เลือก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“รายงานความคืบหน้าคดีอาญาที่ ๑๙๘๘/๒๕๕๑” ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑) แยกเป็นกลุ่มย่อยได้ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่เป็นหัวหน้า ได้แก่

๑. นายขวัญชัย	ไพโรพนา	ผู้ต้องหาที่ ๑
๒. นายอุทัย	แสนแก้ว	ผู้ต้องหาที่ ๒
๓. นางสาวกุหลาบ	ยศอ่อน	ผู้ต้องหาที่ ๒๕

ในข้อหา “ เป็นหัวหน้าหรือผู้มีหน้าที่สั่งการ ให้มีการมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ ,เป็นผู้ประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิดฐานเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ ได้รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำการในการชุมนุมต่อสู้นั้น และกระทำการให้เกิดแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีการอื่นใด อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน”

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ร่วมกระทำความผิด ซึ่งได้จับกุมหรือมอบตัวตามหมายเรียกแล้ว

๑. นายประดิษฐ์	รามมะเรียง	ผู้ต้องหาที่ ๓
๒. นายสุบรรณ	ราวินิจ	ผู้ต้องหาที่ ๔
๓. นายสมบัติ	พะธะนะ	ผู้ต้องหาที่ ๕
๔. นายประสิทธิ์	วิชัยรัตน์	ผู้ต้องหาที่ ๖
๕. นายเรืองศิลป์	ทองน้อย	ผู้ต้องหาที่ ๗
๖. นายบุญจันทร์	จำปาทอง	ผู้ต้องหาที่ ๘
๗. นายนิคม	สาระสิทธิ์	ผู้ต้องหาที่ ๙
๘. นายถวิล	ชรินทร์	ผู้ต้องหาที่ ๑๐
๙. นายวัลลภ	สตาร์ตัน	ผู้ต้องหาที่ ๑๑
๑๐. นายศราวุธ	เพียรแก้ว	ผู้ต้องหาที่ ๑๒
๑๑. นายไกรพล	คอยพุด	ผู้ต้องหาที่ ๑๓
๑๒. นายวีรยุทธ	เพียรแก้ว	ผู้ต้องหาที่ ๑๔
๑๓. นายสมพงษ์	แช่ปิ้ง	ผู้ต้องหาที่ ๑๕
๑๔. นายเรวัต	มีโนนทอง	ผู้ต้องหาที่ ๑๖
๑๕. นายวิสูตร	นอลสิทธิ์	ผู้ต้องหาที่ ๑๗
๑๖. นายนิสสัย	สีทอง	ผู้ต้องหาที่ ๑๘
๑๗. นายมานพ	ประทุมวัน	ผู้ต้องหาที่ ๑๙
๑๘. นายภาสกร	หล้ามงคล	ผู้ต้องหาที่ ๒๐
๑๙. นายเสน่ห์	เรียนไธสง	ผู้ต้องหาที่ ๒๑
๒๐. นายจรัสชัย	กระแสร	ผู้ต้องหาที่ ๒๒
๒๑. นายณัฐยศ	ผาจวง	ผู้ต้องหาที่ ๒๓
๒๒. นางวันเพ็ญ	นิติจรรยา	ผู้ต้องหาที่ ๒๔

๒๓. นายสุวิทย์	ทอนมณี	ผู้ต้องหาที่ ๒๖
๒๔. นายบัญชา	เมืองแสน	ผู้ต้องหาที่ ๒๗
๒๕. นายแพง	ละดาดาษ	ผู้ต้องหาที่ ๒๘
๒๖. นายเจริญ	ลำเนานาน	ผู้ต้องหาที่ ๒๙
๒๗. นายสุรชาติ	โคตรชาติ	ผู้ต้องหาที่ ๓๐
๒๘. นายดาว	พันพินิจ	ผู้ต้องหาที่ ๓๐
๒๙. นายสมาน	คุณคำพระ	ผู้ต้องหาที่ ๓๑
๓๐. นายพิพัฒน์	รัตนานุการุณย์	ผู้ต้องหาที่ ๓๒

ในข้อหา “ ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้หนึ่งได้รับอันตรายแก่กายสาหัส ,มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ และเมื่อเจ้าพนักงานได้สั่งห้ามแล้ว แต่ไม่ยอมเลิก และร่วมกันขลุมนต์ต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และมีบุคคลได้รับอันตรายแก่กายสาหัสและทำให้เสียชีวิต ”

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่ร่วมกระทำความผิด ซึ่งไม่มาตามหมายเรียกและได้มีการยื่นคำร้องขอหมายจับ

๑. นายไสว	ดาวเวียง	ผู้ต้องหาที่ ๓๔ (ศาลได้อนุมัติหมายจับตามหมายจับศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ จ.๔๒๕/๒๕๕๑)
๒. นายอดิเรก	โพธิ์ผาง	ผู้ต้องหาที่ ๓๕ (ศาลได้อนุมัติหมายจับตามหมายจับศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ จ.๔๒๖/๒๕๕๑)
๓. นายณัฐกมล	นำพา	ผู้ต้องหาที่ ๓๕ (ศาลได้อนุมัติหมายจับตามหมายจับศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ จ.๔๒๙/๒๕๕๑)
๔. นายดนุศาสตร์	ศรีเทพ	ผู้ต้องหาที่ ๓๘ (ศาลยังไม่ได้อนุมัติให้ออกหมายจับ)

ในข้อหา “ ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้หนึ่งได้รับอันตรายแก่กายสาหัส ,มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ และเมื่อเจ้าพนักงานได้สั่งห้ามแล้ว แต่ไม่ยอมเลิก และร่วมกันขลุมนต์ต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และมีบุคคลได้รับอันตรายแก่กายสาหัสและทำให้เสียชีวิต ”

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่ร่วมกระทำความผิดที่อยู่ในกลุ่มพันธมิตร ซึ่งไม่มาตามหมายเรียกและได้มีการยื่นคำร้องขอหมายจับ

๑. นายรัตนชัย	ทองสุข	ผู้ต้องหาที่ ๓๗ (ศาลได้อนุมัติหมายจับตามหมายจับศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ จ.๔๒๘/๒๕๕๑)
๒. นางธันยรัตน์	จรัสจิววงศ์	ผู้ต้องหาที่ ๓๙ ยังไม่ได้ออกหมายจับเนื่องจากทนายความขอเลื่อนและจะขอนำตัวผู้ต้องหาพบในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑

ในข้อหา “ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับอันตรายแก่กายสาหัส มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ และเมื่อเจ้าพนักงานได้สั่งห้ามแล้ว แต่ไม่ยอมเลิก และร่วมกันข่มขู่ต่อผู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และมีบุคคลได้รับอันตรายแก่กายสาหัส”

- ประสานพนักงานอัยการ เพื่อขอให้ศาลไต่สวนฉุกเฉินและมีคำสั่งให้ผู้ต้องหา กับพวกยุติการดำเนินกิจกรรมที่เป็นผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและต่อประเทศชาติ ตามมาตรา ๑๕^๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๖๖^๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจงดังนี้

การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจภูธรภาคเมื่อเกิดเหตุการณ์รุนแรงในพื้นที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดมีอำนาจอย่างเด็ดขาด และแผนที่ใช้รับมือกับกลุ่มผู้ชุมนุม คือ แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๕๘) ซึ่งได้กำหนดว่า กรณีมีความรุนแรงเกินกว่าที่ทางจังหวัดจะรับไหว ทางจังหวัดจึงจะขอกำลังช่วยเหลือจากตำรวจภูธรภาค กรณีการเกิดเหตุการณ์ปะทะกันของกลุ่มผู้ชุมนุมที่จังหวัดอุดรธานีนั้น ได้สั่งการและเตรียมการไว้แล้ว สิ่งที่ทำให้เกิดเหตุความรุนแรงที่จังหวัดอุดรนั้น อาจเป็นเรื่องของการประเมินสถานการณ์ เนื่องจากเคยมีการชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ แต่ยังไม่เกิดการปะทะกัน จึงทำให้คาดการณ์ว่าจะไม่เกิดความรุนแรง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้พยายามทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เกิดการปะทะกัน และจากภาพที่ปรากฏทางสื่อมวลชนโดยส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะที่ทำให้เข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งในความเป็นจริงบริเวณพื้นที่เกิดเหตุมีขนาดกว้างขวางมาก เจ้าหน้าที่ไม่ทราบว่าจะห้ามใคร จึงคล้ายว่าเป็นการละเว้นการจับกุมและปล่อยให้เข้าไปทำร้ายกัน แต่กลับไม่มีภาพที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนำแฟ้มกัน ๒-๓ ชั้นไปสกัดกัน หรือภาพที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกหนังสือตีถึง เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งเกินขีดความสามารถของตำรวจภูธรภาคที่จะสามารถระงับยับยั้งความขัดแย้งและความรุนแรงได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทำหนังสือไปถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ดังนี้

๑. การชุมนุมจะต้องแจ้งว่าบุคคลใดจะมาอภิปรายหรือปราศรัย โดยให้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อจะได้จัดเตรียมแผนและกำลังได้อย่างเหมาะสม
๒. การขอใช้เครื่องขยายเสียงต้องมีการกำหนดเวลาที่แน่นอน
๓. ในพื้นที่ชุมนุมจะต้องมีกล้องวิดีโอ บันทึกเหตุการณ์ไว้ อย่างน้อย ๓ ตัว และต้องมีเครื่องขยายเสียงขนาดใหญ่ เพื่อสั่งการเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

^๖ มาตรา ๑๕ วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายนี้มีได้บัญญัติ ไว้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

^๗ มาตรา ๒๖๖ ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินเมื่อโจทก์ยื่นคำขอตาม มาตรา ๒๕๕ โจทก์จะเป็นคำร้องรวมไปด้วยเพื่อให้ศาลมีคำสั่งหรือออกหมายตามที่ขอโดยไม่ชักช้าก็ได้

เมื่อได้ยื่นคำร้องเช่นว่ามานี้ วิธีพิจารณาและชี้ขาดคำขอนั้นให้อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติ มาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ และมาตรา ๒๖๙

*หมายเหตุ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ.๒๕๓๘

ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงดังนี้

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดนโยบายและกำชับวิธีปฏิบัติของจังหวัด อำเภอ ในการป้องกันแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอีก ซึ่งได้มีหนังสือสั่งการให้จังหวัดทุกจังหวัดติดตามสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ และกลุ่มอื่นๆ อย่างใกล้ชิด หากปรากฏความเคลื่อนไหวของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ให้อำนวยความสะดวกในการจัดสรรที่ชุมนุมในสถานที่ที่เหมาะสม หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปและส่วนราชการได้เข้าใจในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่แสดงออกตามรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนรายงานสถานการณ์เพื่อที่จะหาทางระงับเหตุการณ์และวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดการปิดล้อมสถานที่ราชการ ป้องกันไม่ให้เกิดการทำลายทรัพย์สินของทางราชการ ล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้ประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล หรือ VDO Conference กำชับดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของการชุมนุม ตลอดจนให้ผู้ราชการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พยายามทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมทั้ง ๒ ฝ่าย โดยให้ผู้ชุมนุมอยู่ในความสงบภายใต้กรอบของกฎหมาย และจัดสถานที่ชุมนุมให้อยู่ห่างกันพอสมควร รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับกลุ่มผู้ชุมนุม เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาการกระทบกระทั่งและทำร้ายร่างกาย และได้ให้จังหวัดทุกจังหวัดทบทวนแผนป้องกันเหตุร้ายและการวางแผนยับยั้งเหตุที่อาจเกิดขึ้นอย่างถึงที่สุด หากพบว่าจังหวัดใดย่อหย่อนก็จะพิจารณาโทษตามสมควรแก่กรณี สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและฝ่ายปกครองในพื้นที่ ได้ทำหน้าที่ตรงนี้ดีที่สุดในแล้ว อย่างไรก็ตาม ทุกฝ่ายและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนในการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก

ข้อมูลจากใบรับรองแพทย์

จากจำนวนใบรับรองแพทย์ที่ออกให้ผู้บาดเจ็บ ๑๑ ราย เป็นผู้บาดเจ็บที่มีบาดเจ็บบริเวณใบหน้าและศีรษะ ๙ ราย

ส่วนที่ ๒ ข้อเท็จจริงจากการลงพื้นที่

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อรับทราบข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายประชาชนที่ออกมาชุมนุมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

เวลา ๑๐.๓๐ น.พิกว นายสมชาย แสวงการ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค และพลตำรวจโท พิชัย สุนทรสัจบุลย์ รองประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ คนที่สอง ได้นำคณะเดินทางมาถึงยังจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้รับการต้อนรับจากนายยุทธนา วิริยะกิตติ ปลัดจังหวัดอุดรธานี และนายกฤษฎา แก้วสองเมือง ป้องกันจังหวัดอุดรธานี

หลังจากนั้น คณะของสำนักงานจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย นายยุทธนา วิริยะกิตติ ปลัดจังหวัดอุดรธานี นายกฤษฎา แก้วสองเมือง ป้องกันจังหวัดอุดรธานี นายจรูญ จิวลาย ปลัดอำเภอ และคณะของสภาทนายความประจำจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย นายพิเชฐ คูหาธร ประธานสภาทนายความประจำจังหวัดอุดรธานี ว่าที่ร้อยตรี ดุสิต สกกุลพงศ์สิทธิ์ กรรมการบริหารสภาทนายความ

ประจำจังหวัดอุดรธานี ได้นำคณะเดินทางลงพื้นที่ที่เกิดเหตุ โดยจุดแรก คือ สนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานี ซึ่งเป็นเวทีของกลุ่มชมรมคนรักอุดร และจุดที่สอง คือ หนองประจักษ์ศิลปาคม ซึ่งเป็นเวทีของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี พร้อมทั้งได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และดูภาพถ่ายแผนที่ทางอากาศประกอบ

นายกฤษฎา แก้วสองเมือง ป้องกันจังหวัดอุดรธานี ได้เล่าเหตุการณ์แก่คณะเดินทาง ดังนี้

- ในบริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคม ก่อนเกิดเหตุยังไม่มีการประชุมหรือการปราศรัยของกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี เป็นการเตรียมการจัดตั้งเวที เตรียมสถานที่ ของอาสาสมัครกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ประมาณ ๑๕๐ คน

- ช่วงเช้าได้มีกลุ่มชมรมคนรักอุดรมายิงหนังสติ๊กเข้าไปด้านใน แต่ตำรวจกันออกไปได้ก่อน จึงยังไม่เกิดเหตุในช่วงเช้า

- เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกาเศษ กลุ่มชมรมคนรักอุดรได้เคลื่อนกลุ่มผู้ชุมนุมมาจากทุ่งศรีเมือง โดยมีรถกระบะของแกนนำกลุ่มนำขบวนมา และหลังจากนั้นมีการทำร้ายร่างกายเกิดขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้นำคนที่อยู่ข้างในหนองประจักษ์ศิลปาคมออกมาข้างนอกให้เร็วที่สุด ส่วนการรุมทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรงในเหตุการณ์ รับประทานว่ามี ๗ จุด

- การป้องกันการเกิดเหตุ ได้มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร ตำรวจตระเวนชายแดน เจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มาดูแลและกันแผงเหล็กทางเข้าไว้ เมื่อชมรมคนรักอุดรมาถึงแนวรับของเจ้าหน้าที่ก็ได้พังเหล็กกันเข้ามา แต่ยืนยันว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดทางให้แน่นอน

- กลุ่มผู้ชุมนุมทั้งสองฝ่ายได้แยกแยะกลุ่ม โดยใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

๑) กลุ่มชมรมคนรักอุดรโพกผ้าสีแดง และใส่เสื้อสีขาวหรือเสื้อสีแดง

๒) กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีใส่เสื้อสีเหลือง

- ก่อนเกิดเหตุได้ประเมินสถานการณ์จากข้อมูลของข่าวสันติบาล หน่วยข่าวกรอง และได้นำมาประมวลเพื่อเตรียมความพร้อม โดยแจ้งระดับเพลิง แจ้งผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่งในจังหวัด ซึ่งในเบื้องต้นผู้ว่าราชการจังหวัดประเมินว่ากำลังเจ้าหน้าที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ และไม่ค่อยคิดว่าเหตุการณ์จะรุนแรง ทั้งนี้ แผนคือห้ามเคลื่อนขบวน หากกลุ่มผู้ชุมนุมมีลักษณะที่จะเคลื่อนขบวนจะต้องสกัดกั้นให้ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่อยู่กับทั้ง ๒ กลุ่มผู้ชุมนุมจะประสานกันตลอดเวลา แต่เกิดเหตุผิดพลาดที่จุดทุ่งศรีเมืองที่ไม่อาจสกัดกั้นกลุ่มผู้ชุมนุมชมรมคนรักอุดรได้

- ก่อนเกิดเหตุ ปลัดจังหวัดได้มีการพูดคุยกับแกนนำของทั้ง ๒ ฝ่าย คือ นายขวัญชัย ไพรพนา แกนนำกลุ่มชมรมคนรักอุดร และนายเจริญ หมู่ขจรพันธ์ แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี เกี่ยวกับสถานการณ์ในการชุมนุม ซึ่งทางนายเจริญฯ ได้สอบถามว่าทางจังหวัดว่าได้เตรียมความพร้อมในการรับมือแล้วหรือไม่ อย่างไร

- ปัจจุบันชาวบ้านจะมีความสัมพันธ์กับข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการในจังหวัดไม่ใกล้ชิดเหมือนในอดีต เนื่องจากระบบการบริหารขึ้นอยู่กับการเมืองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นต้น ข้าราชการก็จะมีทัศนคติที่ใกล้ชิดกับนักการเมืองท้องถิ่นมากกว่า และเมื่อคนกลุ่มดังกล่าวพูดถึงโศกนาฏกรรมบ้านจะรับฟังมากกว่าข้าราชการในพื้นที่

นายวัฒนชัย จ่านงค์ทอง ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด ซึ่งเป็นผู้ทำข่าวเหตุการณ์ และได้เล่าเหตุการณ์แก่คณะเดินทาง ดังนี้

- กลุ่มผู้ชุมนุมของชมรมคนรักอุดรมีประมาณเกือบ ๑,๐๐๐ พันคน โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งอยู่ในการอาคารเมคคัง

- การเคลื่อนขบวนของกลุ่มชมรมคนรักอุดร ในตอนแรกทราบว่าจะมาเพื่อขับไล่กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ซึ่งกลุ่มชมรมคนรักอุดร ได้ติดต่อมาตั้งแต่เคลื่อนขบวนจากทุ่งศรีเมือง ซึ่งเป็นตำบอง ตำบองไม้ ตำบองเหล็ก และเมื่อมาถึงหน้าหนองประจักษ์ศิลปาคม ได้มีการยิงหนังสติ๊ก ปาอุจจาระ เข้าไปข้างในเพื่อทำร้ายฝั่งตรงข้าม และตนได้ยินนายอุทัย แสนแก้ว สั่งการว่า ปล่อยให้กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีออกไป หลังจากนั้น กลุ่มผู้ชุมนุมได้ฟังเพลงเหล็กกันเข้ามา ซึ่งขณะนั้นเจ้าหน้าที่ไม่มีอาวุธใดๆ จะมีแต่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ถือโล่กันไว้ แต่กลุ่มผู้ชุมนุมได้ฟังเข้ามาทางเจ้าหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ไม่นานก็ฟังเข้ามาได้ และวิ่งเข้ามาฟังเดินท์ ฟังเก้าอี้ และวิ่งเข้ามาถึงเวทีที่จะปราศรัย โดยมีการรุมทำร้ายร่างกายหลายจุด ซึ่งทุกฝ่ายคงได้เห็นในภาพข่าวแล้ว จะเห็นว่าน่าจะเป็นการเจตนาเช่นฆ่ากันมากกว่าการขับไล่

- สำหรับ นายจวง ฤกษ์ศรี เป็นกลุ่มชมรมคนรักอุดร แต่ไม่ได้พกผ้าสีแดง อีกทั้งยังใส่เสื้อสีเหลือง จึงทำให้กลุ่มเดียวกันเข้าใจกันผิด จึงได้เข้าทำร้ายร่างกาย โดยที่นายจวงไม่ทันได้บอกว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะเดินทางได้เดินทางไปยังหมู่บ้านเทพปราณี ที่ทำการสื่อมวลชน (สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย) ซึ่งคณะเดินทางได้รับชมภาพเหตุการณ์การกลุ่มรุมทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุม จากการบันทึกภาพโดยสื่อมวลชนท้องถิ่น และรับฟังเทปบันทึกเสียงออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชนคนรักอุดร คลื่น เอฟเอ็ม ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ต ซึ่งเป็นเสียงของแกนนำของชมรมคนรักอุดรที่ประกาศในการชุมนุม และได้มีการถ่ายทอดเสียงผ่านสถานีวิทยุดังกล่าว

เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา คณะเดินทางได้เดินทางไปเยี่ยมผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ดังกล่าวของทั้ง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มชมรมคนรักอุดรและกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี

๑. เยี่ยม นายจวง ฤกษ์ศรี ผู้ได้รับบาดเจ็บของกลุ่มชมรมคนรักอุดร ณ โรงพยาบาลอุดรธานี

นายธรรมบุญ วิจิตรธวัช รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี ได้นำคณะเดินทางเข้าเยี่ยม นายจวง ฤกษ์ศรี อายุ ๔๖ ปี ชาวบ้านจากบ้านแสงสว่าง หมู่ ๖ ตำบลแสงสว่าง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ผู้ได้รับบาดเจ็บจากชมรมคนรักอุดร โดยมีบาดแผลที่แก้มด้านขวาและรอยเย็บบริเวณคิ้วด้านซ้าย

นายจวง ฤกษ์ศรี ได้เล่าเหตุการณ์ว่า ตนเป็นกลุ่มของชมรมคนรักอุดร ที่เข้าร่วมกลุ่ม เพราะรักบ้านเมือง รักจังหวัดอุดรธานี ซึ่งชาวบ้านจากหมู่ ๖ ได้ชวนกันมาประมาณ ๑๐ คน โดยตนไม่ได้รับแจ้งหรือไม่ได้มีการนัดกันจากกลุ่มว่าจะต้องแต่งตัวอย่างไร หรือใส่เสื้อสีอะไร ตนจึงได้ใส่เสื้อสีเหลืองลายอ่อนๆ ซึ่งเป็นเสื้อตัวเก่งและถือธงชาติที่มีด้ามเป็นไม้มาร่วมชุมนุม เมื่อไปถึงกลุ่มเดียวกันจึงได้เข้าทำร้าย แต่ตนบอกไม่ทันว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน เมื่อมารับการรักษาที่โรงพยาบาลคนที่ชวนกันมาก็ได้แวะมาเยี่ยมบ่อยๆ

นอกจากนี้ นายธรรมบุญ วิศิธรนวัธ รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คณะเดินทางว่า บาดแผลของนายจวงฯ ยังมีอาการอักเสบอยู่ ซึ่งจะหายเป็นปกติได้ แต่รูปหน้าอาจจะผิดส่วนไปจากเดิมบ้าง เพราะโดนตีบริเวณโหนกแก้ม สำหรับค่าใช้จ่ายในการรักษาขณะนี้ นายจวงฯ ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพ (บัตรทอง) ในการรักษาพยาบาล แต่ตามปกติเมื่อกองนิติการมาสอบสวนและซักประวัติ รัฐจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ และชดเชยค่าเสียหาย ซึ่งในทางกฎหมายถือเป็นคดีอาญา

๒. เชี่ยม นายรังสี ศุภชัยสาคร (เสียเปิด) ผู้ได้รับบาดเจ็บของกลุ่มพันธมิตร ณ บ้านพัก

นายรังสี ศุภชัยสาคร หรือเสียเปิด อายุ ๖๑ ปี ได้พักอาศัยอยู่ที่ ๒๙๒/๑ หมู่ ๒ ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตร ได้รับบาดเจ็บบริเวณศีรษะและกระดูกหัวแม่มือขวาหัก ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลอุดรธานี และได้ออกจากโรงพยาบาลมาพักรักษาตัวที่บ้านพักแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อเท็จจริงจากภาพถ่ายวิดีโอบันทึกภาพเหตุการณ์

คณะกรรมการฯ ได้ชมภาพวิดีโอบันทึกเหตุการณ์ในวันเกิดเหตุทั้งหมด และได้เห็นภาพเหตุการณ์บางช่วงที่ควรปรากฏในรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้

๑. การเคลื่อนกลุ่มคนรักอุดรจากทุ่งศรีเมืองมายังหนองประจักษ์ฯ มีการใช้เครื่องขยายเสียงเพื่อโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมและเห็นชัดว่าเพื่อการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น แต่ปรากฏภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อำนวยความสะดวกให้การเคลื่อนกลุ่มคน ทั้งที่ควรห้ามปรามหรือกีดขวางเพื่อมิให้เกิดการปะทะและใช้ความรุนแรงระหว่างสองกลุ่ม

๒. ขณะที่กลุ่มชมรมคนรักอุดร เดินผ่านประตูใหญ่หนองประจักษ์ศิลปาคมเพื่อเข้าไปทำร้ายกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี มีนายตำรวจมากกว่า ๒๐ นาย ยืนอยู่บริเวณประตูใหญ่ใกล้เคียงกัน โดยไม่มีการห้ามปรามหรือการใช้ความพยายามในการป้องกันการเข้าไปทำร้ายร่างกายของกลุ่มชมรมคนรักอุดรต่อกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ดังคำสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ดูแลพื้นที่

๓. มีการกลุ่มรวมทำร้าย ๕-๖ คนต่อผู้เสียหายหนึ่งคน แม้ผู้บาดเจ็บจะล้มลงแล้ว ก็ยังคงมีการตีซ้ำ โดยการตีบริเวณใบหน้าและศีรษะ ซึ่งถือเป็นความพยายามทำร้ายผู้อื่นให้ถึงแก่ชีวิต

๔. มีการใช้ด้ามธงไม้ ไม้เสียบตะปู และก้อน รุมตีกลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนประชิดอยู่กับเหตุการณ์โดยไม่ได้แสดงถึงความพยายามช่วยเหลืออย่างเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

๕. ภาพนายตำรวจมากกว่า ๒๐ นาย ยืนสังเกตการณ์และดูเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายใกล้บริเวณหนองประจักษ์ศิลปาคมโดยไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ ในการที่จะเข้าขัดขวางการทำร้ายร่างกายและทรัพย์สินซึ่งเกิดเหตุในบริเวณใกล้เคียง

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการฯ

จากการพิจารณาศึกษารายละเอียดของเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุมดังกล่าวข้างต้น ทั้งโดยจากการเชิญผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน และภาพถ่ายวิดีโอ ในวันที่เกิดเหตุ คณะกรรมการสิทธิการฯ มีข้อสรุปและข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อสรุปของคณะกรรมการสิทธิการฯ

๑. การชุมนุมเป็นเสรีภาพของประชาชนตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้ประชาชนมี “เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” อันเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับข้อ ๒๐ (๑) ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๔๘ ก็ได้บัญญัติไว้ชัดเจนเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุม

ที่ผ่านมาผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ชุมนุมจากกลุ่มพันธมิตรฯ อุตรธานี ได้มีการขออนุญาตจากเทศบาลนครอุตรธานีในการจัดการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธหลายครั้ง อันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญและรัฐควรส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าว แต่กลับได้รับการปฏิเสธจากเทศบาลนครอุตรธานีทุกครั้ง โดยให้เหตุผลว่าเกรงจะเกิดความไม่สงบในเขตเทศบาลนครอุตรธานี กลุ่มผู้ชุมนุมจึงต้องใช้วิธีการเข้าไปเตรียมการชุมนุมก่อนแล้วจึงขออนุญาตจัดชุมนุม

คณะกรรมการสิทธิการฯ เห็นว่า มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมในที่สาธารณะที่มีลักษณะส่งเสริมสิทธิการชุมนุมทางการเมืองที่สงบปราศจากอาวุธ เพื่อควบคุมการชุมนุมให้เกิดความสงบเรียบร้อย

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมรักษาความสงบเรียบร้อยของการชุมนุมทุกกรณี ซึ่งต้องปฏิบัติตามแผนรักษาความสงบ ตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

๒. การใช้สถานีวิทยุชุมชนของกลุ่มชมรมคนรักอุดร เพื่อปลุกกระตมประชาชนในพื้นที่มีเนื้อหาระที่นำไปสู่การก่อเหตุความไม่สงบ อาทิ การยั่วยุให้มีการใช้กำลังปิดล้อมบ้านของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ อุตรธานี หรือการปลุกกระตมมวลชนให้ใช้กำลังเข้าทำร้ายร่างกายของผู้ชุมนุมอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความเห็นขัดแย้งทางการเมืองเป็นการคุกคามต่อสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ซึ่งมีการรับรองปรากฏทั้งใน มาตรา ๓๔ และ ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และ ข้อ ๑๒, ๑๓, ๑๘, ๑๙ และ ๒๒ ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Right, 1948) แต่ไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามกฎหมายโดยเข้าจับกุมหรือสั่งยุติการส่งสัญญาณออกอากาศ ทั้งที่การออกอากาศดังกล่าว ดำเนินการโดยผิดกฎหมาย เช่น เครื่องส่ง เสาส่งที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีการนำเข้าเครื่องส่งและเสาส่ง รวมถึงไม่มีใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่วิทยุเพื่อการออกอากาศใดๆ การผลิตรายการที่ผิด

กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการการฯ เห็นว่า เป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานและเจ้าหน้าที่ ในการเข้าจับกุมหรือสั่งยุติการออกอากาศกรณีวิทยุผิดกฎหมายดังกล่าว

๓. จากการประมวลภาพถ่ายวิดีโอพบว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการกลุ่มมั่วทำร้าย จากผู้ก่อเหตุที่มีอาวุธเป็นไม้ ไม้เลียบตะปูและค้อน ทบตีไปยังบริเวณศีรษะและใบหน้า (จากภาพวิดีโอและใบรับรองแพทย์) ซึ่งเป็นลักษณะของการเจตนาทำอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส ตามมาตรา ๕๙ ประกอบกับ มาตรา ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือ ตามมาตรา ๘๐ ประกอบกับ มาตรา ๒๕๙ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่พนักงานสอบสวนเพียงแจ้งข้อกล่าวหากับผู้กระทำผิดตามมาตรา ๘๕, ๒๑๕, ๒๕๙ และ ๑๑๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นข้อกล่าวหาที่ไม่สมควรแก่ลักษณะความผิดที่ได้กระทำลงไป

การตั้งข้อกล่าวหาของพนักงานสอบสวนต่อผู้กระทำผิดตามที่ปรากฏในรายงานความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญา ที่ ๑๙๘๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ ของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชัดกับข้อเท็จจริง คือ ตั้งข้อหา กับ นางธันยรัตน์ จรัสจิรวงศ์ ที่ถูกทำร้ายร่างกาย ในข้อหา ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นและซุ่มมั่วต่อสู้อย่างชัดแจ้งกับภาพถ่ายวิดีโอที่ผู้ถูกตั้งข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นสตรีถูกรุมทำร้ายร่างกายอย่างหนักจากกลุ่มชายฉกรรจ์นับสิบคน

การตั้งข้อกล่าวหากับผู้กระทำผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องมีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงการอำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง

๔. ตำรวจภูธรภาค ๔ และกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย และการให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ ประชาชน ตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือประชาชน

เหตุการณ์ความรุนแรงนี้มิใช่เกิดขึ้นที่ แต่เป็นความขัดแย้งที่ต่อเนื่องมาก่อนหน้านี้ ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในเอกสารและคำให้การของทุกฝ่าย เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควรที่จะมีการเตรียมการและการป้องกันอย่างดีและมีประสิทธิภาพมากกว่าที่ผ่านมา

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่จากภาพบันทึกเหตุการณ์นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้แสดงออกถึงความพยายามอย่างสุดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยแก่ประชาชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันภาพที่ปรากฏแสดงถึงกำลังตำรวจเป็นร้อยนายอยู่ในลักษณะของการยืนเฝ้าดูเหตุการณ์ หลายภาพ เหตุการณ์อยู่ในลักษณะของการนิ่งดูดาวยในขณะที่มีการกลุ่มมั่วทำร้ายร่างกายผู้เสียหายต่อหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งหน้า พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อันนำไปสู่การละเมิดสิทธิของประชาชน

๕. หากรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตามกฎหมายเอาผิดต่อฝ่ายที่ก่อความรุนแรงอย่างเด็ดขาดและเป็นรูปธรรมโดยเร็วแล้ว อาจเป็นเหตุให้การชุมนุมทางการเมือง โดยสงบอันเป็นสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์รุนแรงและยากแก่การควบคุมป้องกัน

๖. แผนที่ใช้รับมือกับกลุ่มผู้ชุมนุมคือ แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๕๘) ซึ่งมีการปฏิบัติเป็นขั้นตอน ๔ ขั้นตอน แต่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่รัฐได้ดำเนินการชัดเจนเพียงในขั้นตอนที่ ๑ คือ **ขั้นเตรียมการก่อนเกิดเหตุ** และ ขั้นตอนที่ ๔ **การฟื้นฟูหลังเกิดเหตุการณ์และการสอบสวนดำเนินคดีผู้ที่ทำความผิด** แต่ไม่ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนที่ ๒ **การป้องกันขณะเกิดเหตุ** และขั้นตอนที่ ๓ **การปราบปราม** ทั้งนี้จากคำให้การของรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธาณีนั้นระบุว่า ทางจังหวัดได้กำชับมิให้ใช้กำลังโดยเด็ดขาด ทั้งๆ ที่ในภาพวิดีโอพบว่า ฝ่ายผู้กระทำความผิดมีอาวุธและมีกำลังมากกว่า ทำให้กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานีถูกทำร้ายร่างกาย บาดเจ็บสาหัสและบาดเจ็บจำนวนมาก

มีความไม่สอดคล้องระหว่างคำให้การของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ใช้ความเด็ดขาดในการที่จะไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงระหว่างสองกลุ่ม และรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีที่ให้ปากคำว่าทางผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งตำรวจวางตัวเป็นกลาง มิให้ใช้กำลังโดยเด็ดขาด

การรับมือโดยมีแผนปฏิบัติ แต่ไม่ดำเนินการตามแผนและก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน สะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจสั่งการและควบคุมสถานการณ์ก่อนและระหว่างเกิดเหตุที่ผิดพลาดและไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีและผู้บังคับบัญชาระดับรองลงมา

นอกจากนี้ จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการฯ ยังพบว่า

๑) ระยะทางระหว่างทุ่งศรีเมืองกับหนองประจักษ์ศิลปาคมนั้นมีระยะทางที่ห่างกันประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร ซึ่งถ้าเดินเท้าเป็นกลุ่มประมาณ ๑,๐๐๐ คน จะต้องใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีเวลาอย่างมากในการรับทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหว และการประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกำลังส่วนอื่น แต่จากข้อมูลพบว่าไม่ได้มีการดำเนินการให้เหมาะสมแต่อย่างใด

๒) กรณีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายในพื้นที่จังหวัดอุดรธาณีนั้น หากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการปลดอาวุธของกลุ่มผู้ชุมนุม หรือใช้แสงกันลวดหนามกีดขวาง กลุ่มผู้ชุมนุมไว้ อาจไม่เกิดเหตุการณ์ปะทะกันของกลุ่มผู้ชุมนุม

๓) ข้อมูลด้านการข่าวหรือการประเมินสถานการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้น มีการประเมินสถานการณ์ต่ำไปหรือไม่

๗. การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์รุนแรงที่อุดรธานี ตาม “พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากคดีอาญาที่ตนไม่ได้กระทำในรูปของค่าตอบแทนนั้น เป็นสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล และเป็นสิทธิที่ผู้เสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวควรที่จะได้รับ อย่างไรก็ตามอาจมีผู้เสียหายจำนวนหนึ่งในเหตุการณ์อุดรธานีที่ไม่ทราบสิทธิของตนดังกล่าวหรืออาจไม่อยากจะแสดงตนเพราะเกรงอันตรายที่อาจตามมาจากการแสดงตนว่าอยู่กลุ่มพันธมิตรฯ อุดรธานี ซึ่งทำให้เสียสิทธิที่พึงได้รับ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. รัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายการบริหารราชการต้องแสดงความชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ ดังที่มีการรับรองปรากฏในมาตรา ๒๙ และ มาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รัฐต้องสนับสนุนให้ประชาชนได้มีการใช้สิทธิดังกล่าว ดังปรากฏในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งนี้ รัฐควรเร่งการตรากฎหมายในเรื่องการชุมนุมทางการเมืองในที่สาธารณะของประชาชน โดยต้องมีเจตนารมณ์ในอันที่จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิในการชุมนุม และอำนวยความสะดวกในการชุมนุมอย่างสงบปราศจากอาวุธ

๒. รัฐบาลต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นต่อกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้สิทธิตามกฎหมายและดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนตามแผน เช่น “แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๕๔)” หรือแผนอื่น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ใช้สิทธิในขอบเขตของตนตามที่มีบัญญัติในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด

๓. รัฐบาลต้องเร่งรัดการดำเนินคดีแก่ผู้ก่อเหตุและผู้กระทำความผิดโดยเร็ว รวมทั้งการตั้งข้อกล่าวหาให้เหมาะสมกับพยานหลักฐานจากที่เกิดเหตุ ตามมาตรา ๘๐ และ มาตรา ๒๘๙(๔) ของประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก รวมทั้งแจ้งความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ ให้แก่สาธารณชนทราบ

๔. รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการตามกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือ ปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ จนทำให้เกิดเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อุดรธานี เพื่อเป็นการประกันสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน ตามมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๕. หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต้องมีมาตรการหรือแนวทางในการดำเนินการทางกฎหมายกับวิทยุชุมชน ที่มีการปลุกกระดมกลุ่มคนให้กระทำความผิด อาทิ การยั่วยุให้เกิดการปิดล้อมบ้านพักอันเป็นการลดทอนเสรีภาพในการเดินทาง ตามมาตรา ๓๕ การยั่วยุให้เกิดการรบกวนหรือทำร้ายและประทุษร้ายต่อร่างกายและทรัพย์สินเพื่อมิให้อีกฝ่ายหนึ่งแสดงความคิดเห็นอันเป็นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่ได้รับการคุ้มครอง ตามมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยรัฐสามารถที่จะดำเนินการกับผู้กระทำโดยอาศัยฐานความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. รัฐบาลต้องเร่งติดตามการชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดคดีอาญาในเหตุการณ์อุทธรณีนีว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ในกรณีที่พบว่ามียุทธศาสตร์ผู้เสียหายในคดีดังกล่าวมาใช้สิทธิหรือเรียกร้องสิทธิน้อยกว่าที่ควรจะเป็น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ กระทรวงยุติธรรมควรที่จะศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการเพื่อให้สิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการดำเนินการในเชิงรุกให้มากขึ้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่จากรัฐ ตามมาตรา ๔๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

แหล่งที่มาของข้อมูล

๑. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Right 1966 : ICCPR)
๒. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖
๓. เทปบันทึกเสียงการปราศรัยของแกนนำกลุ่มชมรมคนรักอุดร ซึ่งออกอากาศสดในช่วงก่อนและระหว่างเกิดเหตุการณ์
๔. เทปบันทึกเสียงการออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชน “รายการเกาะติดสถานการณ์” คลื่นความถี่ ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ต จังหวัดอุดรธานี
๕. บันทึกการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑
๖. บันทึกการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๑
๗. ใบรับรองแพทย์ของผู้ได้รับบาดเจ็บ จากเหตุการณ์ทำร้ายร่างกาย ณ สวนสาธารณะหนองประจักษ์ฯ จังหวัดอุดรธานี
๘. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๔๘ (The Universal Declaration of Human Right 1948 : UDHR)
๙. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
๑๐. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๑๑. ประมวลกฎหมายอาญา
๑๒. แผ่นบันทึกภาพและเสียงเหตุการณ์การทำร้ายกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จังหวัดอุดรธานี ภายในบริเวณสวนสาธารณะหนองประจักษ์ศิลปาคม เทศบาลนครอุดรธานี โดยรวบรวมจากทีวีเคเบิลท้องถิ่น สภานายความจังหวัดอุดรธานี สื่อมวลชนท้องถิ่นสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (เอ็นบีที) เป็นต้น
๑๓. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗
๑๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑
๑๕. รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย ครั้งที่ ๑๖ / ๒๕๕๑ ณ จังหวัดอุดรธานี ที่ ยธ ๐๔๐๖ / ๘๙๒๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑
๑๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
๑๗. เอกสารประกอบการบรรยายสรุปเหตุการณ์ที่สวนสาธารณะหนองประจักษ์ศิลปาคม อุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี

๑๘. หนังสือชี้แจงกรณีเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายของกลุ่มพลังมวลชน ณ ลานสังคีต สวนสาธารณะหนองประจักษ์ศิลปาคม ที่ อต ๐๐๑๗ / ๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑
 ๑๙. หนังสือชี้แจงความคืบหน้าในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด กรณีเกิดเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายของประชาชน ณ ลานสังคีต สวนสาธารณะหนองประจักษ์ศิลปาคม ที่ อต ๐๐๑๗ / ๑๓๓๗๐ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑
 ๒๐. หนังสือร้องเรียนของผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดอุดรธานี
-

ภาคผนวก

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ สะพานมัฆวาน กรุงเทพมหานคร

วันที่ 29 กรกฎาคม 2551

เรื่อง ร้องเรียนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
กรณีเหตุการณ์กลุ่มพันธมิตรประชาชนีปไตย ถูกทำร้ายร่างกาย
เรียน ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ชุมนุม เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551 จังหวัดอุดรธานี
2. บันทึกภาพ(ซีดี)เหตุการณ์ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดมหาสารคาม

ตามที่ปรากฏข่าวความรุนแรงโดยกลุ่มอันธพาลในระบอบทักษิณใช้ชื่อ “ชมรมคนรักอุดร”
นำโดยนายขวัญชัย ไพรพนา (ตาราค่า) และนายชัชชัย แสนแก้ว ซึ่งเป็นน้องชายนายธีรชัย แสนแก้ว รัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำกำลังมากกว่า 1,000 คน พร้อมอาวุธครบมือ เข้าประทุษร้าย มุ่ง
หมายชีวิตและพยายามฆ่ากลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตยที่ได้เข้าร่วมเวทีปราศรัยใหญ่บริเวณสวน
สาธารณะหนองประจักษ์ศิลปาคม อ.เมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551 เพื่อร่วมแสดงความ
คิดเห็นทางการเมืองและแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของรัฐบาล ซึ่งเป็นไปตามสิทธิหน้าที่รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 63 “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจาก
อาวุธ” และเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้มีการนำเสนอผ่านสื่อทั้งในประเทศและต่างประเทศในวงกว้าง
แล้วนั้น

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดอุดร และพันธมิตรฯ ส่วนกลางขอร้องเรียน
มายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ให้พิจารณาตรวจสอบหา
ผู้กระทำความผิด และหามาตรการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้อีก นอกจากนี้ขอให้ลงตรวจสอบในพื้นที่ที่
เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง โดยที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ให้การคุ้มครองกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เข้าร่วมการชุมนุม แต่ในทางตรงกันข้าม ข้าราชการการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
กลับมีส่วนร่วมสยบคดีกับกลุ่มอันธพาลดังกล่าว เป็นเหตุให้กลุ่มพันธมิตรไม่มั่นใจว่ากลไกรัฐจะคลี่คลาย
ปัญหานี้ได้อย่างแท้จริง และเป็นธรรม

ดังนั้นจึงเรียนมายังท่านเพื่อเรียกร้องให้ได้สวนสืบหาข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ความรุนแรง ให้
ลงเมฆ รวบรวมหลักฐานและให้ได้รับการดูแลตามหลักสิทธิมนุษยชน และหามาตรการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุ
ความรุนแรงเช่นนี้อีก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ หมุ่ยจรรยาพันธ์)

ผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ข

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ได้รับการรับรองและประกาศโดยสมัชชาสหประชาชาติที่ 217 เอ (III) วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491

อารัมภบท

โดยที่การยอมรับศักดิ์ศรีแต่กำเนิด และสิทธิที่เท่าเทียมกันและที่ไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งหมดแห่งครอบครัวมนุษยชาติ เป็นพื้นฐานแห่งอิสรภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก

โดยที่การไม่นำพาและการหมิ่นในคุณค่าของสิทธิมนุษยชน ยังผลให้มีการกระทำอันป่าเถื่อน ซึ่งเป็นการขัดอย่างร้ายแรงต่อมโนธรรมของมนุษยชาติ และการมาถึงของโลกที่ได้มีการประกาศให้ความมีอิสรภาพในการพูดและความเชื่อ และอิสรภาพจากความหวาดกลัวและความต้องการของมนุษย์ เป็นความปรารถนาสูงสุดของประชาชนทั่วไป

โดยที่เป็นการจำเป็นที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักนิติธรรม ถ้าจะไม่บังคับให้คนต้องหันเข้าหาการลุกขึ้นต่อต้านทรราชและการกดขี่เป็นวิถีทางสุดท้าย

โดยที่เป็นการจำเป็นที่จะส่งเสริมพัฒนาการแห่งความสัมพันธ์อันมิตรระหว่างชาติต่างๆ

โดยที่ประชาชนแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันอีกครั้งไว้ในกฎบัตรถึงศรัทธาในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ในศักดิ์ศรีและค่าของมนุษย์ และในสิทธิที่เท่าเทียมกันของบรรดาชายและหญิง และได้มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและมาตรฐานแห่งชีวิตที่ดีขึ้นในอิสรภาพอันกว้างขวางยิ่งขึ้น

โดยที่รัฐสมาชิกต่างปฏิญาณที่จะบรรลุถึงซึ่งการส่งเสริมการเคารพและการยึดถือสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพขั้นพื้นฐานโดยสากล โดยความร่วมมือกับสหประชาชาติ

โดยที่ความเข้าใจร่วมกันในสิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพื่อให้ปฏิญานนี้สำเร็จผลเต็มบริบูรณ์

ฉะนั้น บัดนี้ สมัชชาจึงประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ ให้เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จสำหรับประชาชนทั้งหมด และประชาชาติทั้งหลาย เพื่อจุดมุ่งหมายที่ว่า ปัจเจกบุคคลทุกคนและทุกส่วนของสังคม โดยการคำนึงถึงปฏิญานนี้เป็นเงื่อนไข จะมุ่งมั่นส่งเสริมการเคารพสิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ ด้วยการสอนและการศึกษา และให้มีการยอมรับและยึดถือโดยสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยมาตรการแห่งชาติและระหว่างประเทศอันก้าวหน้าตามลำดับ ทั้งในบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกด้วยกันเอง และในบรรดาประชาชนของดินแดนที่อยู่ใต้เขตอำนาจแห่งรัฐนั้น

ข้อ 1

มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างในตนมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ

ข้อ 2

ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนชาติ อาชีพ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะไม่มีการแบ่งแยกใด บนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าจะดินแดนนี้เป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด

ข้อ 3

ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล

ข้อ 4

บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ

ข้อ 5

บุคคลใดจะถูกกระทำทารุณหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีไม่ได้

ข้อ 6

ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ 7

ทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญานี้ และจากการยุ้งให้มีการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ 8

ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาอันมีประสิทธิผลจากศาลที่มีอำนาจแห่งรัฐต่อการกระทำอันล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ 9

บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ 10

ทุกคนย่อมมีสิทธิในความเสมอภาคอย่างเต็มที่ในการได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่อิสระและไม่ลำเอียง ในการพิจารณากำหนดสิทธิและหน้าที่ของตนและข้อกล่าวหาอาญาใดต่อตน

ข้อ 11

(1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีความผิดตามกฎหมายในการพิจารณาคดีที่เปิดเผย ซึ่งตนได้รับหลักประกันที่จำเป็น ทั้งปวงสำหรับการต่อสู้คดี

(2) บุคคลใดจะถูกตัดสินว่ามีความผิดทางอาญาใด อันเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นใด อันมิได้ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาดังกฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นไม่ได้ และจะกำหนดโทษที่หนักกว่าที่บังคับใช้ในขณะที่ได้กระทำความผิดทางอาญานั้นไม่ได้

ข้อ 12

บุคคลใดจะถูกแทรกแซงตามอำเภอใจในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว ที่อยู่อาศัย หรือการสื่อสาร หรือจะถูกลบลู่เกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกแซงสิทธิหรือการลบลู่ดังกล่าว

ข้อ 13

(1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนย้ายและการอยู่อาศัยภายในพรมแดนของแต่ละรัฐ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกนอกประเทศใด รวมทั้งประเทศของตนเอง และสิทธิที่จะกลับสู่ประเทศตน

ข้อ 14

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้ที่ลี้ภัยในประเทศอื่นจากการประหัตประหาร

(2) สิทธินี้จะยกเว้นกล่าวอ้างกับกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นโดยแท้ จากความผิดที่มีสาเหตุทางการเมืองหรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติไม่ได้

ข้อ 15

(1) ทุกคนมีสิทธิในสัญชาติหนึ่ง

(2) บุคคลใดจะถูกเพิกถอนสัญชาติของตนตามอำเภอใจ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติของตนไม่ได้

ข้อ 16

(1) บรรดาชายและหญิงที่มีอายุครบบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิที่จะสมรสและก่อร่างสร้างครอบครัวโดยปราศจากการจำกัดใด อันเนื่องมาจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือศาสนา ต่างย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรส และในการขาดจากการสมรส

(2) การสมรสจะกระทำโดยความยินยอมอย่างอิสระและเต็มทีของผู้ที่จะเป็นคู่สมรสเท่านั้น

(3) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติและพื้นฐานของสังคม และย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ 17

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยตนเอง และโดยร่วมกับผู้อื่น

(2) บุคคลใดจะถูกเอาทรัพย์สินไปจากตนตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ 18

ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิด มโนธรรม และศาสนา ทั้งนี้ สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อ และอิสรภาพในการแสดงออกทางศาสนาหรือความเชื่อของตนในการสอน การปฏิบัติ การสักการะบูชา และการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังหรือในชุมชนร่วมกับผู้อื่น และในที่สาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ 19

ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก ทั้งนี้ สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และที่จะแสวงหา รับและส่งข้อมูลข่าวสารและข้อคิดผ่านสื่อใด และโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน

ข้อ 20

(1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ

(2) บุคคลใดไม่อาจถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งได้

ข้อ 21

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตน โดยตรงหรือผ่านผู้แทนซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยอิสระ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศตนโดยเสมอภาค

(3) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นพื้นฐานแห่งอำนาจการปกครอง ทั้งนี้ เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง ซึ่งต้องเป็นการออกเสียงอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และต้องเป็นการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระในทำนองเดียวกัน

ข้อ 22

ทุกคน ในฐานะสมาชิกของสังคม มีสิทธิในหลักประกันทางสังคม และย่อมมีสิทธิในการบรรลุสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันจำเป็นยิ่งสำหรับศักดิ์ศรีของตน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ผ่านความพยายามของรัฐและความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามการจัดการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 23

(1) ทุกคนมีสิทธิในการทำงาน ในการเลือกงานโดยอิสระ ในเงื่อนไขที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการทำงาน และในการคุ้มครองต่อการว่างงาน

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียมกัน สำหรับงานที่เท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด

(3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการประกันความเป็นอยู่อันควรค่าแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์สำหรับตนเองและครอบครัว และหากจำเป็นก็จะได้รับการคุ้มครองทางสังคมในรูปแบบอื่นเพิ่มเติมด้วย

(4) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้งและที่จะเข้าร่วมสหภาพแรงงานเพื่อความคุ้มครองผลประโยชน์ของตน

ข้อ 24 ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและการผ่อนคลายยามว่าง รวมทั้งจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดเป็นครั้งคราวโดยได้รับค่าจ้าง

ข้อ 25

(1) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความอยู่ดีของตนและของครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการดูแลรักษาทางการแพทย์ และบริการสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในหลักประกันยามว่างงาน เจ็บป่วย พิกัด หมาย ภัย วัยชรา หรือปราศจากการดำรงชีพอื่นในสภาวะแวดล้อมนอกเหนือการควบคุมของตน

(2) มารดาและเด็กย่อมมีสิทธิที่จะรับการดูแลรักษาและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งปวงไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรส จะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน

ข้อ 26

(1) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษาและขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับประถมจะต้องเป็นภาคบังคับ การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพจะต้องเปิดเป็น

การทั่วไป และการศึกษาระดับสูงขึ้นไปจะต้องเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคสำหรับทุกคนบนพื้นฐานของคุณสมบัติความเหมาะสม

(2) การศึกษาจะต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่ และการเสริมสร้างความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพขั้นพื้นฐาน การศึกษาจะต้องส่งเสริมความเข้าใจ ชันติธรรม และมิตรภาพระหว่างประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติ หรือศาสนาทั้งหมด และจะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติ เพื่อการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

(3) ผู้ปกครองมีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกประเภทการศึกษาที่จะให้แก่บุตรของตน

ข้อ 27

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมโดยอิสระในชีวิตทางวัฒนธรรมของชุมชน ที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ศิลปะ และมีส่วนร่วมในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางจิตใจและทางวัตถุ อันเป็นผลจากประดิษฐกรรมใดทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปกรรมซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ 28

ทุกคนย่อมมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นกรอบให้บรรลุสิทธิและอิสรภาพที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้อย่างเต็มที่

ข้อ 29

(1) ทุกคนมีหน้าที่ต่อชุมชน ซึ่งการพัฒนาบุคลิกภาพของตนโดยอิสระและเต็มที่ จะกระทำได้ก็แต่ในชุมชนเท่านั้น

(2) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพของตน ทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัด เพียงเท่าที่มีกำหนดได้ตามกฎหมายเท่านั้น เพื่อวัตถุประสงค์ของการได้มาซึ่งการยอมรับและการเคารพสิทธิและอิสรภาพอันควรของผู้อื่น และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการอันสมควรทางด้านศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(3) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ไม่อาจใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์ และหลักการของสหประชาชาติไม่ว่าในกรณีใด

ข้อ 30

ไม่มีบทใดในปฏิญญานี้ ที่อาจตีความได้ว่า เป็นการให้สิทธิใดแก่รัฐ กลุ่มคน หรือบุคคลใด ในการดำเนินกิจกรรมใด หรือกระทำการใด อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพใดที่กำหนดไว้ ณ ที่นี้

LIART

ภาคผนวก ค

Legislative Institutional Repository of Thailand

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
(International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR)

อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งกติกานี้

พิจารณาว่า ตามหลักการที่ได้ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาตินั้น การยอมรับในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดและสิทธิที่เท่าเทียมกันและไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาตินั้นเป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติธรรมในโลก

ยอมรับว่า สิทธิเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์

ยอมรับว่า ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อุดมการณ์ที่ว่าเสรีชนอุปโภคเสรีภาพทางพลเมืองและเสรีภาพทางการเมือง และโดยปราศจากความกลัวและความต้อการนั้นสามารถสัมฤทธิ์ผลหากมีการสร้างสภาวะซึ่งทุกคนจะอุปโภคสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รวมทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

พิจารณาถึง พันธกรณีแห่งรัฐบาลภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติที่จะส่งเสริมการเคารพและการยอมรับโดยสากลต่อสิทธิและเสรีภาพมนุษยชน

ตระหนักว่า ปัจเจกบุคคลซึ่งมีหน้าที่ต่อปัจเจกบุคคลอื่นและต่อประชาคมของตนมีความรับผิดชอบที่จะเพียรพยายามในการส่งเสริมและการยอมรับสิทธิที่รับรองไว้ในกติกานี้
ตกลงกันในข้อต่อไปนี้

ภาค ๑

ข้อ ๑

๑. ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตน

๒. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชนทั้งปวงอาจจัดการปกครองทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชนจะไม่ถูกลิดรอนจากวิถีทางแห่งการยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด ๆ

๓. รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รวมทั้งผู้รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเอง และดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองให้บรรลุผลเป็นจริง และต้องเคารพลีตินั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

LIART

ภาค ๒

ข้อ ๒

๑. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะเคารพและประกันแก่ปัจเจกบุคคลทั้งปวงภายในดินแดนของตน และภายใต้เขตอำนาจของตนในสิทธิทั้งหลายที่รับรองไว้ในกติกานี้โดยปราศจากการแบ่งแยกใด ๆ อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือ สังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

๒. ในกรณีที่ยังไม่มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรือมาตรการอื่นใด รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะ ดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็น ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของตนและบทบัญญัติแห่งกติกานี้เพื่อให้ มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรือมาตรการอื่นใดที่อาจจำเป็น เพื่อให้สิทธิทั้งหลายที่รับรองไว้ในกติกานี้เป็น ผล

๓. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะ

(ก) ประกันว่า บุคคลใดที่สิทธิหรือเสรีภาพของตนซึ่งรับรองไว้ในกติกานี้ถูกละเมิดต้องได้รับการเยียวยา อย่างเป็นผลจริงจัง โดยไม่ต้องคำนึงว่าการละเมิดนั้นจะกระทำโดยบุคคลผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่

(ข) ประกันว่า บุคคลใดที่เรียกร้องการเยียวยาดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจากฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติที่มีอำนาจ หรือจากหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ โดยระบบ กฎหมายของรัฐ และจะพัฒนาหนทางการเยียวยาด้วยกระบวนการยุติธรรมทางศาล

(ค) ประกันว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องบังคับการให้การเยียวยานั้นเป็นผล

ข้อ ๓

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี ในการที่จะอุปโภคสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองทั้งปวงที่ได้ระบุไว้ในกติกานี้

ข้อ ๔

๑. ในภาวะฉุกเฉินสาธารณะซึ่งคุกคามความอยู่รอดของชาติ และได้มีการประกาศภาวะนั้นอย่างเป็นทางการแล้ว รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจใช้มาตรการที่เป็นการเสี่ยงพันธกรณีของตนภายใต้กติกานี้ได้เพียง เท่าที่จำเป็นตามความฉุกเฉินของสถานการณ์ ทั้งนี้ มาตรการเช่นนั้นจะต้องไม่ขัดแย้งต่อพันธกรณีอื่น ๆ ของตน ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติเพียงเหตุแห่งเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา หรือเผ่าพันธุ์ทางสังคม

๒. การเสี่ยงพันธกรณีตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ (วรรค ๑ และ ๒) ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๘ ไม่ อาจทำได้ภายใต้บทบัญญัติของข้อนี้

๓. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้ที่ใช้สิทธิเสี่ยงดังกล่าวต้องแจ้งรัฐภาคีอื่นแห่งกติกานี้โดยทันทีเพื่อให้ทราบถึง บทบัญญัติซึ่งตนได้เสี่ยงและเหตุผลแห่งการเสี่ยงดังกล่าว โดยให้เลขาธิการสหประชาชาติเป็นสื่อกลาง ให้ มีการแจ้งโดยผ่านสื่อเดิม ในวันที่รัฐนั้นยุติการเสี่ยงดังกล่าว

LIPT

ข้อ ๕

๑. ไม่มีความใดในกติกานี้ที่อาจนำไปตีความไปในทางที่จะให้รัฐใด กลุ่มหรือบุคคลใดได้สิทธิที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม หรือกระทำการใดอันมีจุดมุ่งหมายในการทำลายสิทธิและเสรีภาพประการใดที่รับรองไว้ในกติกานี้ หรือเป็นการจำกัดสิทธินั้นยิ่งไปกว่าที่ได้บัญญัติไว้ในกติกานี้
๒. จะต้องไม่มีการจำกัดหรือเลียงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรอง หรือที่มีอยู่ในรัฐภาคีใดในกติกานี้ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย อนุสัญญา กฎระเบียบ หรือจารีตประเพณี โดยอ้างว่ากติกานี้ไม่รับรองสิทธิ เช่นว่านั้น หรือรับรองสิทธินั้นในระดับที่ต่ำกว่า

ภาค ๓

ข้อ ๖

๑. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตมาแต่กำเนิด สิทธินี้ต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย บุคคลจะต้องไม่ถูกทำให้เสียชีวิตโดยอำเภอใจ
๒. ในประเทศที่ยังมิได้ยกเลิกโทษประหารชีวิต การลงโทษประหารชีวิตอาจกระทำได้เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่สุดตามกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด และไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกติกานี้ และต่ออนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ การลงโทษเช่นว่านี้จะกระทำได้ก็แต่โดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลที่มีอำนาจ
๓. ในกรณีที่ทำให้เสียชีวิตมีลักษณะเป็นอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ ย่อมเป็นที่เข้าใจว่าข้อนี้มิได้ให้อำนาจรัฐภาคีใดแห่งกติกานี้ในอันที่จะเลียงจากพันธกรณีใดที่มีตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์
๔. บุคคลใดต้องคำพิพากษาประหารชีวิต ย่อมมีสิทธิขอภัยโทษหรือลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษา การนิรโทษกรรม การอภัยโทษ หรือการลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษาประหารชีวิตอาจให้ได้ในทุกกรณี
๕. บุคคลอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี กระทำความผิดจะถูกพิพากษาประหารชีวิตมิได้ และจะดำเนินการประหารชีวิตสตรีขณะมีครรภ์มิได้
๖. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้จะยกข้อนี้ขึ้นอ้างเพื่อประวิง หรือขัดขวางการยกเลิกโทษประหารชีวิตมิได้

ข้อ ๗

บุคคลจะถูกทรมาน หรือได้รับการปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้ามิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลจะถูกใช้ในการทดลองทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์โดยปราศจากความยินยอมอย่างเสรีของบุคคลนั้นมิได้

ข้อ ๘

๑. บุคคลจะถูกเอาตัวลงเป็นทาสมิได้ การเอาคนลงเป็นทาสและการค้าทาสทุกรูปแบบจะต้องถูกห้าม
๒. บุคคลจะถูกบังคับให้ตกอยู่ในภาวะเยี่ยงทาสมิได้

๓. (ก) บุคคลจะถูกเกณฑ์แรงงานหรือบังคับใช้แรงงานมิได้
- (ข) ในประเทศที่การลงโทษจำคุกควบกับการทำงานหนักเป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งความในวรรค ๓
- (ก) มิได้ห้ามการทำงานหนักตามคำพิพากษาที่ให้ลงโทษเช่นว่านั้นของศาลที่มีอำนาจ
- (ค) เพื่อวัตถุประสงค์ของวรรคนี้ คำว่า “แรงงานที่ถูกเกณฑ์หรือถูกบังคับ” ไม่หมายรวมถึง
- (๑) งานหรือบริการใด ซึ่งมีได้บ้างถึงในอนุวรรค (ข) ซึ่งโดยปกติบุคคลผู้ถูกควบคุมโดยผลของคำสั่งที่ ชอบด้วยกฎหมายของศาล หรือบุคคลผู้อยู่ระหว่างการปล่อยตัวจากการควบคุมโดยมีเงื่อนไขไปต้องกระทำ ตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๒) การปฏิบัติงานใดในลักษณะทางทหาร และการรับใช้ชาติที่กฎหมายกำหนดให้ผู้คัดค้านการเป็นทหาร เพราะขัดกับมโนธรรมต้องปฏิบัติ ในประเทศที่ยอมรับการคัดค้านเช่นว่านั้น
- (๓) การเกณฑ์ให้ปฏิบัติงานใดในกรณีฉุกเฉินหรือกรณีภัยพิบัติที่คุกคามความอยู่รอดหรือความผาสุกของ ชุมชน
- (๔) งานหรือบริการใดอันเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ปกติของพลเมือง

ข้อ ๙

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของร่างกาย บุคคลจะถูกจับกุมหรือควบคุมโดย อำนาจมิได้ บุคคลจะถูกลิดรอนเสรีภาพของตนมิได้ ยกเว้นโดยเหตุและโดยเป็นไปตามกระบวนการที่ บัญญัติไว้ในกฎหมาย
๒. ในขณะที่จับกุม บุคคลใดที่ถูกจับกุมจะต้องได้รับแจ้งถึงเหตุผลในการจับกุม และจะต้องได้รับแจ้งถึง ข้อหาที่ถูกจับกุมโดยพลัน
๓. บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา จะต้องถูกนำตัวโดยพลันไปยังศาลหรือเจ้าหน้าที่ อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้อำนาจทางตุลาการ และจะต้องมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีภายใน เวลาอันสมควร หรือได้รับการปล่อยตัวไป มิให้ถือเป็นหลักทั่วไปว่าจะต้องควบคุมบุคคลที่รอการพิจารณา คดี แต่ในการปล่อยตัวอาจกำหนดให้มีการประกันว่าจะมาปรากฏตัวในการพิจารณาคดี ในขั้นตอนอื่นของ กระบวนการพิจารณา และจะมาปรากฏตัวเพื่อการบังคับตามคำพิพากษา เมื่อถึงวาระนั้น
๔. บุคคลใดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพโดยการจับกุมหรือการควบคุม มีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อให้ตัดสินโดยไม่ ชักช้าถึงความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมผู้นั้น และหากการควบคุมไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลมี คำสั่งปล่อยตัวไป
๕. บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือถูกควบคุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน

ข้อ ๑๐

๑. บุคคลทั้งปวงที่ถูกลิดรอนเสรีภาพต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความมีมนุษยธรรม และความเคารพใน ศักดิ์ศรีแต่กำเนิดแห่งความเป็นมนุษย์
๒. (ก) ยกเว้นในสภาพการณ์พิเศษ ผู้ต้องหาต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้ต้องโทษ และต้องได้รับการ ปฏิบัติที่แตกต่างออกไปให้เหมาะสมกับสถานะที่ไม่ใช่ผู้ต้องโทษ
- (ข) ต้องแยกผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ และให้นำตัวขึ้นพิจารณา พิพากษาคดีให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

๓. ระบบราชทัณฑ์ต้องประกอบด้วย การปฏิบัติต่อนักโทษ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้นักโทษกลับตัว และฟื้นฟูทางสังคม ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ และต้องได้รับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัยและสถานะทางกฎหมาย

ข้อ ๑๑

บุคคลจะถูกจำคุกเพียงเพราะเหตุว่าไม่สามารถปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามสัญญาไม่ได้

ข้อ ๑๒

๑. บุคคลทุกคนที่อยู่ในดินแดนของรัฐใดโดยชอบด้วยกฎหมาย ย่อมมีสิทธิในเสรีภาพในการโยกย้าย และเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในดินแดนของรัฐนั้น
๒. บุคคลทุกคนย่อมมีเสรีที่จะออกจากประเทศใด ๆ รวมทั้งประเทศของตนได้
๓. สิทธิดังกล่าวข้างต้นไม่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดใด ๆ เว้นแต่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมาย และที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และข้อจำกัดนั้นสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ ที่รับรองไว้ในกติกา
๔. บุคคลจะถูกลิดรอนสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตนโดยอำเภอใจมิได้

ข้อ ๑๓

คนต่างด้าวผู้อยู่ในดินแดนของรัฐภาคีแห่งกติกานี้โดยชอบด้วยกฎหมายอาจถูกไล่ออกจากรัฐนั้นได้โดยคำวินิจฉัยอันได้มาตามกฎหมายเท่านั้น และผู้นั้นย่อมได้รับอนุญาตให้ชี้แจงแสดงเหตุผลคัดค้านการขับไล่ออกจากรัฐนั้น และขอให้มีการทบทวนเรื่องของตนโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หรือบุคคล หรือคณะบุคคล ที่แต่งตั้งขึ้นเฉพาะการนี้โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจโดยได้รับอนุญาตให้มีผู้แทนเพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้นได้แต่วันแต่ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นอย่างอื่นด้านความมั่นคงแห่งชาติ

ข้อ ๑๔

๑. บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคในการพิจารณาของศาลและคณะตุลาการ ในการพิจารณาคดีอาญาซึ่งตนต้องหาว่ากระทำความผิด หรือการพิจารณาคดีเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตน บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม โดยคณะตุลาการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีอำนาจ มีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง สื่อมวลชนและสาธารณชนอาจถูกห้ามเข้าฟังการพิจารณาคดีทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ด้วยเหตุผลทางศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของชาติในสังคมประชาธิปไตย หรือเพื่อความจำเป็นเกี่ยวกับส่วนได้เสียในเรื่องชีวิตส่วนตัวของคู่กรณี หรือในสภาพการณ์พิเศษซึ่งศาลเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อการพิจารณาโดยเปิดเผยนั้นอาจเป็นการเสื่อมเสียต่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่คำพิพากษาในคดีอาญา หรือคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยข้อพิพาทในคดีอื่นต้องเปิดเผย เว้นแต่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของเด็กและเยาวชน หรือเป็นกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับข้อพิพาทของคู่สมรสในเรื่องการเป็นผู้ปกครองเด็ก
๒. บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมายได้ว่ามีความผิด

๓. ในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดย่อมมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค
- (ก) สิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา ในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้
 - (ข) สิทธิที่จะมีเวลา และได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี และติดต่อกับทนายความที่ตนเลือกได้
 - (ค) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น
 - (ง) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลนั้น และสิทธิที่จะต่อสู้คดีด้วยตนเอง หรือโดยผ่านผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายที่ตนเลือก สิทธิที่บุคคลได้รับแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการมีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมาย หากบุคคลนั้นไม่มีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมาย ในกรณีใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมบุคคลนั้นมีสิทธิที่จะมีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งมีการแต่งตั้งให้โดยปราศจากค่าตอบแทน ในกรณีที่บุคคลนั้นไม่สามารถรับภาระในการจ่ายค่าตอบแทน
 - (จ) สิทธิที่จะซักถามพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน และขอให้เรียกพยานฝ่ายตนมาซักถามภายใต้เงื่อนไขเดียวกับพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน
 - (ฉ) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้
 - (ช) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เบิกความเป็นปรปักษ์ต่อตนเอง หรือให้รับสารภาพผิด
๔. ในกรณีของบุคคลที่เป็นเด็กหรือเยาวชน วิธีพิจารณาความให้เป็นไปโดยคำนึงถึงอายุ และความปรารถนาที่จะส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูความประพฤติของบุคคลนั้น
๕. บุคคลทุกคนที่ต้องคำพิพากษาลงโทษในความผิดอาญา ย่อมมีสิทธิที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไปพิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษาโดยเป็นไปตามกฎหมาย
๖. เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษในความผิดอาญา และภายหลังจากนั้นมีการกลับคำพิพากษาที่ให้ลงโทษบุคคลนั้น หรือบุคคลนั้นได้รับอภัยโทษ โดยเหตุที่มีข้อเท็จจริงใหม่หรือมีข้อเท็จจริงที่ได้ค้นพบใหม่อันแสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินกระบวนการยุติธรรมที่มีชอบ บุคคลที่ได้รับความทุกข์อันเนื่องมาจากการลงโทษตามผลของคำพิพากษาลงโทษเช่นว่า ต้องได้รับการชดเชยตามกฎหมายเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ยังไม่รู้ให้ทันเวลาเป็นผลจากบุคคลนั้นทั้งหมด หรือบางส่วน
๗. บุคคลย่อมไม่ถูกพิจารณา หรือลงโทษซ้ำในความผิดซึ่งบุคคลนั้นต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือให้ปล่อยตัวแล้วตามกฎหมายและวิธีพิจารณาความอาญาของแต่ละประเทศ

ข้อ ๑๕

๑. บุคคลย่อมไม่ต้องรับผิดทางอาญา เพราะกระทำหรืองดเว้นกระทำการใดซึ่งในขณะที่กระทำไม่เป็นการผิดอาญาตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และจะลงโทษให้หนักกว่าโทษที่มีอยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิดอาญาไม่ได้ หากภายหลังจากการกระทำความผิดนั้นได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดโทษเบาลง ผู้กระทำผิดย่อมได้รับประโยชน์จากบทบัญญัตินั้น
๒. ความในข้อนี้ย่อมไม่กระทบต่อการพิจารณาคดี และการลงโทษบุคคลซึ่งได้กระทำการหรืองดเว้น

กระทำการใดอันเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายทั่วไปอันเป็นที่รับรองโดยประชามนานาชาติใน
ขณะที่มีการกระทำนั้น

ข้อ ๑๖

บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายในทุกแห่งหน

ข้อ ๑๗

๑. บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อสื่อสารโดยผลการหรือไม่
ชอบด้วยกฎหมายมิได้ และจะถูกลบลู่เกียรติและชื่อเสียงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้

๒. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือลบลู่เช่นว่านั้น

ข้อ ๑๘

๑. บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิในเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา สิทธินี้ย่อมรวมถึงเสรีภาพในการ
มีหรือนับถือศาสนา หรือมีความเชื่อตามคตินิยมของตน และเสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือ
ความเชื่อของตนโดยการสักการบูชา การปฏิบัติ การประกอบพิธีกรรม และการสอน ไม่ว่าจะโดยลำพัง
ตัวเอง หรือในชุมชนร่วมกับผู้อื่น และไม่ว่าต่อสาธารณชน หรือเป็นการส่วนตัว

๒. บุคคลจะถูกบีบบังคับให้เสื่อมเสียเสรีภาพในการมีหรือนับถือศาสนาหรือความเชื่อตามคตินิยมของตน
มิได้

๓. เสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือความเชื่อของบุคคลอาจอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัด
เฉพาะที่บัญญัติโดยกฎหมาย และตามความจำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย
สุขอนามัย หรือศีลธรรมของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นมูลฐานของบุคคลอื่นเท่านั้น

๔. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะเคารพเสรีภาพของบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมายในการให้
การศึกษาทางศาสนาและศีลธรรมแก่เด็กตามความเชื่อของตน

ข้อ ๑๙

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

๒. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่
ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษร
หรือการตีพิมพ์ ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก

๓. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรค ๒ ของข้อนี้ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วย การ
ใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ

(ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น

(ข) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมของ
ประชาชน

ข้อ ๒๐

๑. การโฆษณาชวนเชื่อใด ๆ เพื่อการสงคราม เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย

๒. การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย

ข้อ ๒๑

สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงพอที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของชาติ หรือความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชนหรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ข้อ ๒๒

๑. บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิในเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม รวมทั้งสิทธิที่จะก่อตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงานเพื่อปกป้องประโยชน์ของตน

๒. การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้ นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงพอที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของชาติ หรือความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ความในข้อนี้ไม่ห้ามการวางข้อจำกัดอันชอบด้วยกฎหมายในการใช้สิทธินี้ของทหารและตำรวจ

๓. ความในข้อนี้ไม่ให้อำนาจอธิปไตยแห่งอนุสัญญาว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมและว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในการจัดตั้ง ค.ศ. ๑๙๔๘ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศในอันที่จะมีมาตรการทางนิติบัญญัติ หรือบังคับใช้กฎหมายในลักษณะที่จะกระทบต่อหลักประกันต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว

ข้อ ๒๓

๑. ครอบครัวเป็นหน่วยรวมของสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นธรรมชาติ และย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

๒. สิทธิของชายและหญิงในวัยที่อาจสมรสได้ในการที่จะสมรสและมีครอบครัวย่อมได้รับการรับรอง

๓. การสมรสจะกระทำโดยปราศจากความยินยอมอย่างเต็มที่ของผู้ที่เจตนาจะสมรสกันมิได้

๔. รัฐภาคีแห่งกติกานี้จะดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อประกันความเสมอภาคแห่งสิทธิและความรับผิดชอบของคู่สมรสในการที่จะสมรส ระหว่างการสมรสและเมื่อการสมรสสิ้นสุดลง ในกรณีการสิ้นสุดของการสมรสจะต้องมีบทบัญญัติเพื่อการคุ้มครองที่จำเป็นแก่บุตร

ข้อ ๒๔

๑. เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นตามสถานะของผู้เยาว์ จากครอบครัวของตน สังคมและรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน หรือกำเนิด

๒. เด็กทุกคนต้องได้รับการจดทะเบียนทันทีภายหลังการเกิด และต้องมีชื่อ

๓. เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้มาซึ่งสัญชาติ

ข้อ ๒๕

พลเมืองทุกคนย่อมมีสิทธิและโอกาส โดยปราศจากความแตกต่างดังกล่าวไว้ในข้อ ๒ และโดยปราศจากข้อจำกัดอันไม่สมควร

- (ก) ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยตรง หรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้รับเลือกอย่างเสรี
- (ข) ในการที่จะออกเสียงหรือได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งอันแท้จริงตามวาระซึ่งมีการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และโดยการลงคะแนนลับเพื่อประกันการแสดงเจตนาโดยเสรีของผู้เลือก
- (ค) ในการที่จะเข้าถึงการบริการสาธารณะในประเทศของตน ตามหลักเกณฑ์ทั่วไปแห่งความเสมอภาค

ข้อ ๒๖

บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในกรณีนี้ กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และต้องประกันการคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจังกจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด เช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

ข้อ ๒๗

ในรัฐทั้งหลายซึ่งมีชนกลุ่มน้อยทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือภาษาอยู่ บุคคลผู้เป็นชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะไม่ถูกปฏิเสธสิทธิในอันที่จะมีวัฒนธรรมของตนเอง หรือนับถือและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเอง หรือใช้ภาษาของตนเอง ภายในชุมชนร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ของชนกลุ่มน้อยด้วยกัน

ภาค ๔

ข้อ ๒๘

๑. ให้จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขึ้นคณะหนึ่ง (ซึ่งต่อไปในกติกานี้เรียกว่าคณะกรรมการ) คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยกรรมการสิบแปดคน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ต่อไปนี้
๒. คณะกรรมการจะประกอบด้วยคนชาติของรัฐภาคีแห่งกติกานี้ซึ่งเป็นผู้มีศีลธรรมสูง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของการมีกรรมการบางคนผู้มีประสบการณ์ทางกฎหมายร่วมอยู่ด้วย
๓. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้ง และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเฉพาะตัว

ข้อ ๒๙

๑. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้งโดยวิธีลงคะแนนลับจากรายนามบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อการนี้โดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้
๒. รัฐภาคีแห่งกติกานี้แต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลได้ไม่เกินสองคน บุคคลเหล่านี้จะต้องเป็นคนชาติของรัฐที่เสนอชื่อ
๓. บุคคลมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อซ้ำอีกได้

ข้อ ๓๐

๑. การเลือกตั้งครั้งแรกจะมีขึ้นไม่ช้ากว่าหกเดือน นับแต่วันถัดจากวันที่กติกานี้มีผลใช้บังคับ
๒. นอกเหนือจากการเลือกตั้งเพื่อแทนตำแหน่งว่างตามข้อ ๓๔ เลขธิการสหประชาชาติต้องส่งคำเชิญเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้อย่างน้อยที่สุดสี่เดือนก่อนวันเลือกตั้งคณะกรรมการแต่ละครั้ง เพื่อให้รัฐภาคีเสนอรายชื่อบุคคลในสามเดือน
๓. เลขธิการสหประชาชาติต้องจัดทำรายชื่อบุคคลทุกคนซึ่งได้รับการเสนอตามลำดับอักษร พร้อมทั้งระบุรัฐภาคีที่เสนอชื่อนั้น และต้องเสนอรายชื่อนี้ไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้ไม่ช้ากว่าหนึ่งเดือนก่อนวันเลือกตั้งแต่ละครั้ง
๔. การเลือกตั้งกรรมการของคณะกรรมการนี้จะกระทำในการประชุมรัฐภาคีแห่งกติกานี้ซึ่งเรียกประชุมโดยเลขธิการสหประชาชาติ และกระทำ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ โดยในการประชุมดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยรัฐภาคีแห่งกติกานี้จำนวนสองในสามเป็นองค์ประชุม บุคคลซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อซึ่งได้รับคะแนนเสียงจำนวนสูงสุดและเป็นเสียงข้างมาก โดยเด็ดขาดของคะแนนเสียงจากผู้แทนรัฐภาคีที่เข้าประชุมและใช้สิทธิออกเสียง

ข้อ ๓๑

๑. คณะกรรมการจะมีคนชาติจากรัฐเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้
๒. ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้คำนึงถึงการกระจายสัดส่วนจำนวนกรรมการตามเขตภูมิศาสตร์อย่างทัดเทียมกันของสมาชิกภาพและการเป็นตัวแทนของรูปแบบที่แตกต่างกันของอารธรรมและระบบกฎหมายหลัก

ข้อ ๓๒

๑. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และมีสิทธิได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ หากได้รับการเสนอชื่อซ้ำอีก อย่างไรก็ตาม วาระของกรรมการเก้าคนซึ่งได้รับเลือกในการเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดสองปี โดยประธานในที่ประชุมตามที่อ้างถึงในข้อ ๓๐ วรรค ๔ จะเป็นผู้คัดเลือกโดยการจับสลากรายชื่อบุคคลทั้งเก้าคนนี้ทันทีหลังการเลือกตั้งครั้งแรก
๒. การเลือกตั้งเมื่อสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อก่อน ๆ ในภาคนี้ของกติกานี้

ข้อ ๓๓

๑. หากในความเห็นเป็นเอกฉันท์ของกรรมการอื่น กรรมการผู้หนึ่งผู้ใดในคณะกรรมการนี้ได้หยุดการปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่ว่าด้วยสาเหตุใด นอกเหนือจากการขาดการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะชั่วคราว ประธานคณะกรรมการจะต้องแจ้งเลขธิการสหประชาชาติซึ่งจะเป็นผู้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันต่อไปว่าตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นว่าง
๒. ในกรณีที่กรรมการผู้หนึ่งผู้ใดของคณะกรรมการนี้ตายหรือลาออก ประธานจะต้องแจ้งโดยทันทีไปยังเลขธิการสหประชาชาติซึ่งจะเป็นผู้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันว่าตำแหน่งดังกล่าวว่างนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นตายหรือวันที่การลาออกมีผล

LI RT

ข้อ ๓๔

๑. เมื่อมีการประกาศตำแหน่งว่างตามข้อ ๓๓ และถ้าวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งจะถูกแทนที่ยังไม่สิ้นสุดลงภายในหกเดือนนับจากการประกาศตำแหน่งว่าง เลขาธิการสหประชาชาติต้องแจ้งไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้แต่ละรัฐซึ่งแต่ละรัฐนั้นอาจยื่นรายนามผู้ได้รับการเสนอนามภายในสองเดือนตามข้อ ๒๙ เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดหาผู้เข้าแทนตำแหน่งที่ว่าง
๒. เลขาธิการสหประชาชาติต้องจัดทำรายนามบุคคลทุกคนซึ่งได้รับการเสนอนามตามลำดับอักษร และต้องเสนอรายนามดังกล่าวไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้ จากนั้นให้มีการเลือกตั้งเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในภาคนี้ของกติกานี้
๓. กรรมการของคณะกรรมการนี้ที่ได้รับเลือกเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างดังที่ประกาศไว้ตามข้อ ๓๓ จะอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติในข้อนี้

ข้อ ๓๕

โดยความเห็นชอบของสมัชชาสหประชาชาติ กรรมการของคณะกรรมการนี้ย่อมได้รับค่าตอบแทนจากแหล่งการเงินของสหประชาชาติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขซึ่งสมัชชาสหประชาชาติพิจารณากำหนดโดยคำนึงถึงความสำคัญของภาระรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๓๖

เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดเจ้าหน้าที่และสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามกติกานี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๓๗

๑. เลขาธิการสหประชาชาติจะเรียกประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรก ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ
๒. ภายหลังจากประชุมครั้งแรก คณะกรรมการต้องประชุมตามเวลาที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับการประชุม
๓. โดยปกติคณะกรรมการจะประชุมกัน ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ หรือ สำนักงานสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา

ข้อ ๓๘

ก่อนเริ่มการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการทุกคนของคณะกรรมการนี้จะต้องปฏิญาณตนต่อที่ประชุมอันเปิดเผยของคณะกรรมการว่า ตนจะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ลำเอียงและโดยมีมโนธรรม

ข้อ ๓๙

๑. คณะกรรมการจะเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของคณะกรรมการ โดยมีวาระคราวละสองปี เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้
๒. คณะกรรมการจะกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตน แต่ระเบียบข้อบังคับการประชุมเหล่านี้ นอกเหนือจากประการอื่นแล้ว จะต้องกำหนดว่า

- (ก) กรรมการสิบสองคนจะประกอบเป็นองค์ประชุม
- (ข) การตัดสินใจต่าง ๆ ของคณะกรรมการให้กระทำโดยเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าประชุม

ข้อ ๔๐

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะเสนอรายงานว่าด้วยมาตรการต่าง ๆ ซึ่งรัฐนั้น ๆ ได้รับไว้ในอันที่จะทำให้สิทธิที่ได้รับรองไว้ในกติกานี้เป็นผลจริง และว่าด้วยความก้าวหน้าในการอุปโภคสิทธิเหล่านั้น
 - (ก) ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กติกานี้มีผลใช้บังคับสำหรับรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ
 - (ข) ภายหลังจากนั้น เมื่อใดก็ตามที่คณะกรรมการร้องขอ
๒. ให้ส่งรายงานทั้งปวงต่อเลขาธิการสหประชาชาติผู้ซึ่งจะนำส่งต่อไปให้คณะกรรมการพิจารณา รายงานนั้นให้ระบุปัจจัยอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งกระทบต่อการปฏิบัติตามกติกานี้ หากมี
๓. ภายหลังจากที่ได้หารือกับคณะกรรมการแล้ว เลขาธิการสหประชาชาติอาจนำส่งสำเนารายงานบางส่วนเท่าที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของทบวงการชำนัญพิเศษใดไปยังทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องนั้น
๔. ให้คณะกรรมการศึกษารายงานที่รัฐภาคีแห่งกติกานี้ได้เสนอ คณะกรรมการจะจัดส่งรายงานของตนและความเห็นทั่วไปตามที่เห็นสมควรไปยังรัฐภาคีนั้น ๆ คณะกรรมการอาจส่งความเห็นดังกล่าวพร้อมด้วยสำเนารายงานที่ได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกานี้ไปยังคณะมนตรีเศรษฐกิจ และสังคมด้วย
๕. รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจเสนอข้อสังเกตต่อความเห็นที่ได้ให้ไว้ตามวรรค ๔ ของข้อนี้ต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๔๑

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจประกาศตามบทบัญญัติในข้อนี้ ในเวลาใด ๆ ว่าตนยอมรับอำนาจของคณะกรรมการในอันที่จะรับและพิจารณาคำแจ้งที่มีผลว่ารัฐภาคีหนึ่งกล่าวอ้างว่ารัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนตามกติกานี้ การรับและพิจารณาคำแจ้งตามข้อนี้จะกระทำได้อต่อเมื่อเป็นคำแจ้งซึ่งได้เสนอโดยรัฐภาคีซึ่งได้ประกาศยอมรับอำนาจของคณะกรรมการแล้ว คณะกรรมการจะไม่รับคำแจ้งใด ๆ หากคำแจ้งนั้นเกี่ยวข้องกับรัฐภาคีซึ่งมิได้ทำคำประกาศเช่นนั้น การพิจารณาคำแจ้งที่ได้รับตามข้อนี้ให้เป็นไปตามวิธีพิจารณาต่อไปนี้
 - (ก) ถ้ารัฐภาคีหนึ่งแห่งกติกานี้พิจารณาเห็นว่ารัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งมิได้ทำให้บทบัญญัติแห่งกติกานี้มีผลจริง รัฐนั้นอาจทำคำแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งนั้น ภายในเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำแจ้ง ให้รัฐที่ได้รับแจ้งตอบรัฐที่ส่งคำแจ้งโดยทำเป็นคำอธิบายหรือคำแถลงอื่นเป็นลายลักษณ์อักษรชี้แจงรายละเอียดของเรื่องซึ่งควรรวมถึงการอ้างอิงกระบวนการภายในของรัฐนั้นและการเยียวยาที่ได้ดำเนินการไป หรือที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือที่มีอยู่ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวข้องและเป็นไปได้
 - (ข) ถ้ากรณีที่เกิดขึ้นยังไม่ได้รับการปรับแก้ให้เป็นที่พอใจแก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายภายในหกเดือน นับแต่วันที่รัฐผู้รับได้รับคำร้องเรียนครั้งแรก รัฐใดรัฐหนึ่งย่อมมีสิทธิที่จะเสนอกรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการ โดยแจ้งให้คณะกรรมการและอีกรัฐหนึ่งทราบ
 - (ค) คณะกรรมการจะดำเนินการกับกรณีที่เสนอมาได้ก็ต่อเมื่อเป็นที่แน่ใจแก่คณะกรรมการแล้วว่า การเยียวยาภายในประเทศได้นำมาใช้โดยถึงที่สุดแล้วโดยสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป หลักเกณฑ์นี้ไม่ใช่บังคับ ในกรณีที่มีการเยียวยาจะเน้นนานออกไปอย่างไม่มีเหตุผลอันสมควร

- (ง) ให้คณะกรรมการจัดประชุมลับ เมื่อมีการพิจารณาคำร้องเรียนตามข้อนี้
- (จ) ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของอนุวรรค (ค) คณะกรรมการจะช่วยเป็นสื่อกลางให้แก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการหาข้อยุติฉันเพื่อนบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐานที่ได้รับรองไว้ในกติกา
- (ฉ) คณะกรรมการอาจร้องขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างถึงในอนุวรรค (ข) จัดส่งข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่เสนอมาสู่การพิจารณานั้น
- (ช) รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างถึงในอนุวรรค (ข) ย่อมมีสิทธิที่จะมีผู้แทนเข้าชี้แจงในขณะที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาในคณะกรรมการ และมีสิทธิที่จะเสนอคำแถลงด้วยวาจาและ/หรือเป็นลายลักษณ์อักษร
- (ซ) ภายในสิบสองเดือนนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งตามอนุวรรค (ข) คณะกรรมการจะเสนอรายงาน
- (๑) ถ้ามีการบรรลุข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (จ) คณะกรรมการจะจำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อในข้อเท็จจริงและข้อยุติที่บรรลุผล
- (๒) ถ้าไม่มีการบรรลุข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (จ) คณะกรรมการจะจำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อในข้อเท็จจริง ทั้งนี้ให้แนบคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกคำแถลงด้วยวาจาซึ่งกระทำโดยรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องไปกับรายงานนั้นด้วย
- ในทุกกรณี ให้ส่งรายงานดังกล่าวไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
๒. บทบัญญัติของข้อนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อรัฐภาคีแห่งกติกานี้สิบรัฐได้ทำคำประกาศตามวรรค ๑ ของข้อนี้ รัฐภาคีจะมอบคำประกาศไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติซึ่งจะส่งสำเนาคำประกาศนั้น ๆ ไปยังรัฐภาคีอื่น ๆ คำประกาศอาจถูกถอนเมื่อใดก็ได้ โดยการแจ้งไปยังเลขาธิการฯ การถอนคำประกาศย่อมไม่กระทบกระเทือนการพิจารณากรณีใด ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับการแจ้งซึ่งได้จัดส่งไว้แล้วตามข้อนี้ คณะกรรมการจะไม่รับคำแจ้งจากรัฐภาคีอีกต่อไปหลังจากที่มีการแจ้งการถอนคำประกาศซึ่งรับไว้โดยเลขาธิการฯ เว้นแต่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องได้ทำคำประกาศใหม่แล้ว

ข้อ ๔๒

๑. (ก) ถ้ากรณีที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการตามข้อ ๔๑ ไม่ได้รับการแก้ไขให้เป็นที่พอใจแก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการโดยความยินยอมจากรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระประนีประนอมเฉพาะกิจขึ้น (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า คณะกรรมาธิการ) คณะกรรมาธิการจะช่วยเป็นสื่อกลางแก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติฉันมิตรบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อกติกานี้
- (ข) คณะกรรมาธิการจะประกอบด้วยบุคคลห้าคนซึ่งเป็นที่ยอมรับของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง ถ้ารัฐภาคีที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตกลงกันในเรื่ององค์ประกอบทั้งหมดหรือบางส่วนของคณะกรรมาธิการภายในสามเดือน ให้เลือกตั้งกรรมาธิการที่ไม่สามารถตกลงกันได้นั้นโดยการลงคะแนนลับ โดยอาศัยคะแนนเสียงข้างมากสองในสามของคณะกรรมการ
๒. กรรมาธิการของคณะกรรมาธิการดำรงตำแหน่งในฐานะเฉพาะตัว กรรมาธิการต้องไม่เป็นคนชาติของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง หรือของรัฐที่ได้เป็นภาคีแห่งกติกานี้ หรือของรัฐภาคีที่ได้ทำคำประกาศตามข้อ ๔๑
๓. คณะกรรมาธิการจะเลือกประธาน และกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตนเอง

๔. การประชุมของคณะกรรมการ ตามปกติจะกระทำที่สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ หรือสำนักงานสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา อย่างไรก็ตามอาจจัดประชุมขึ้น ณ สถานที่อื่นที่เหมาะสมตามที่คณะกรรมการอาจกำหนด โดยการปรึกษากับเลขาธิการสหประชาชาติและรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
๕. ฝ่ายเลขานุการตามข้อ ๓๖ จะปฏิบัติงานให้คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อนี้ด้วย
๖. ข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับและรวบรวมไว้จะต้องให้แก่คณะกรรมการด้วย และคณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องได้
๗. เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณากรณีนั้นอย่างเต็มที่แล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานคณะกรรมการเพื่อส่งต่อไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าสิบสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับเรื่องไว้
- (ก) ถ้าคณะกรรมการไม่อาจพิจารณาให้เสร็จสิ้นได้ภายในสิบสองเดือน ให้จำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อ สรุปสถานะของการพิจารณากรณีนั้น ๆ
- (ข) ถ้าการหาข้อยุติฉันมิตรสำหรับกรณีนั้นบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนที่ได้รับรองไว้ในกติกานี้บรรลุผล ให้คณะกรรมการจำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อในข้อเท็จจริงและข้อยุติที่บรรลุผล
- (ค) ถ้าการหาข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (ข) ไม่บรรลุผล รายงานของคณะกรรมการ จะต้องประกอบด้วยผลการตรวจสอบในปัญหาข้อเท็จจริงทั้งปวงที่เกี่ยวกับประเด็นระหว่างรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องและความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการหาข้อยุติฉันมิตรสำหรับกรณีนั้น รายงานนี้ต้องบรรจุคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกคำแถลงด้วยวาจาซึ่งกระทำโดยรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องด้วย
- (ง) ถ้าคณะกรรมการได้เสนอรายงานตามอนุวรรค (ค) รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องแจ้งให้ประธานคณะกรรมการทราบว่า รัฐภาคีนั้น ๆ จะรับเนื้อหาสาระรายงานของคณะกรรมการหรือไม่ภายในสามเดือนนับแต่ที่รับรายงานนั้น
๘. บทบัญญัติของข้อนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบของคณะกรรมการตามข้อ ๔๑
๙. รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมรับผิดชอบเท่ากันในค่าใช้จ่ายทั้งปวงของคณะกรรมการตามที่ได้ประมาณการไว้โดยเลขาธิการสหประชาชาติ
๑๐. เลขาธิการสหประชาชาติมีอำนาจตรงค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการหากจำเป็นก่อนที่จะได้รับชดเชยคืนจากรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามวรรค ๙ ของข้อนี้

ข้อ ๔๓

กรรมการของคณะกรรมการและกรรมการของคณะกรรมการประนีประนอมเฉพาะกิจซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๔๒ ย่อมมีสิทธิได้รับการอำนวยความสะดวก เอกสิทธิ และความคุ้มกันสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติภารกิจเพื่อสหประชาชาติตามที่กำหนดในมาตราที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันของสหประชาชาติ

ข้อ ๔๔

บทบัญญัติเพื่อการปฏิบัติตามกติกานี้ต้องนำมาใช้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อวิธีการที่ได้ระบุไว้ในด้านสิทธิมนุษยชนโดยหรือภายใต้บรรดาตราสารก่อตั้ง และอนุสัญญาของสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ

และไม่ตัดสิทธิรัฐภาคีแห่งกติกานี้ ในอันที่จะใช้วิธีการอื่นเพื่อระงับข้อพิพาทตามความตกลงระหว่างประเทศที่สร้างขึ้นเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะที่ใช้บังคับอยู่ระหว่างกัน

ข้อ ๔๕

คณะกรรมการจะเสนอรายงานประจำปีว่าด้วยกิจกรรมของตนไปยังสมัชชาสหประชาชาติโดยผ่านทางคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม

ภาค ๕

ข้อ ๔๖

จะตีความเรื่องใดซึ่งกติกานี้บัญญัติไว้ไปในทางที่เสื่อมเสียต่อบทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติและธรรมนูญของทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งกำหนดความรับผิดชอบขององค์การต่าง ๆ ของสหประชาชาติและของทบวงการชำนัญพิเศษมิได้

ข้อ ๔๗

จะตีความกติกานี้ในทางที่เสื่อมสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของปวงชนในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์โภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่เสรีมิได้

ภาค ๖

ข้อ ๔๘

๑. กติกานี้เปิดให้ลงนามโดยรัฐสมาชิกของสหประชาชาติ หรือสมาชิกทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ รัฐภาคีแห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและรัฐอื่นใดซึ่งสมัชชาสหประชาชาติได้เชิญให้เข้าเป็นภาคีแห่งกติกานี้
๒. กติกานี้ต้องได้รับการสัตยาบัน เลขานุการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาสัตยาบันสาร
๓. กติกานี้จะเปิดให้ภาคยานุวัติโดยรัฐซึ่งกล่าวถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้
๔. การภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการมอบภาคยานุวัติสารให้แก่เลขานุการสหประชาชาติเก็บรักษา
๕. เลขานุการสหประชาชาติจะแจ้งแก่รัฐทั้งปวงซึ่งได้ลงนามหรือภาคยานุวัตติกติกานี้แล้วให้ทราบถึงการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับที่ได้เก็บรักษาไว้

ข้อ ๔๙

๑. กติกานี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนดสามเดือนนับจากวันถัดจากวันที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแก่เลขานุการสหประชาชาติแล้ว
๒. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัตติกติกานี้ภายหลังจากที่มีการมอบสัตยาบันสารหรือ

ภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแล้ว กติกานี้จะมีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น เมื่อครบกำหนดสามเดือนนับจากวันถัดจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ ๕๐

บทบัญญัติของกติกานี้จะครอบคลุมทุกภาคของรัฐที่เป็นรัฐร่วมโดยปราศจากข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นใด ๆ

ข้อ ๕๑

๑. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้อาจเสนอข้อแก้ไขและยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอนั้นแก่รัฐภาคีต่าง ๆ แห่งกติกานี้พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคีระบุว่า ตนเห็นควรให้มีการประชุมของรัฐภาคีทั้งหลายเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอนั้นหรือไม่ ในกรณีที่มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นด้วยกับการจัดประชุมดังกล่าว เลขาธิการฯ จะจัดประชุมภายใต้ความสนับสนุนของสหประชาชาติ ข้อแก้ไขใด ๆ ที่ได้รับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ซึ่งเข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียงในการประชุม ให้นำเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒. ข้อแก้ไขจะมีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาสหประชาชาติ และได้รับการยอมรับโดยเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของรัฐภาคีแห่งกติกานี้ ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของรัฐนั้น ๆ

๓. เมื่อข้อแก้ไขนี้มีผลใช้บังคับ ข้อแก้ไขนั้นจะมีผลผูกพันรัฐภาคีที่ให้การยอมรับรัฐภาคีอื่นจะยังคงผูกพันตามบทบัญญัติของกติกานี้ และตามข้อแก้ไขใด ๆ ก่อนหน้านั้นที่รัฐภาคีดังกล่าวได้ให้การยอมรับแล้ว

ข้อ ๕๒

โดยไม่คำนึงถึงการแจ้งตามข้อ ๔๘ วรรค ๕ เลขาธิการสหประชาชาติจะแจ้งให้รัฐทั้งปวงที่กล่าวถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ทราบในเรื่องต่อไปนี้

(ก) การลงนาม การสัตยาบัน และการภาคยานุวัติตามข้อ ๔๘

(ข) วันที่กติกานี้มีผลใช้บังคับตามข้อ ๔๙ และวันที่ข้อแก้ไขมีผลใช้บังคับตามข้อ ๕๑

ข้อ ๕๓

๑. ต้นฉบับของกติกานี้ซึ่งทำไว้เป็นภาษาจีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน มีความถูกต้องเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้ ณ หอเอกสารสำคัญของสหประชาชาติ

๒. เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนาของกติกานี้ที่ได้รับการรับรองไปให้รัฐทั้งปวงตามที่กล่าวถึงในข้อ ๔๘

จัดทำโดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๒๔๔ ๐๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๐๕๖๓

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIR